

REFERAT Undervisningsudvalget 2022-25 d. 28-03-2022

Mødedato Mandag d. 28. marts 2022 kl. 19:31

Mødested Udvalgsværelse 1

Indholdsfortegnelse

Meddelelser fra udvalgsformand, udvalgsmedlemmer og forvaltning.....	3
Forslag til beslutning fra rådmand Lone Loklindt og kommunalbestyrelsesmedlemmerne David Mu	4
Forslag til beslutning fra rådmand Balder Mørk Andersen om LGBT+ tilbud i Kommunen.....	8
Fremtidens skole 2030 - revideret udkast.....	10
Orientering om status på omstilling af specialundervisningsområdet.....	16
Orientering om digital klagebog 2021 - undervisningsudvalget.....	24
Anlægsregnskaber for projekter på undervisningsudvalgets område i 2021.....	29
Organisering af modtagetilbud for ukrainske flygtninge.....	31
Orientering om status for implementering af handleplanen for Røgfri generation.....	34
Orientering om status for implementering af handleplanen for Rusansvarlig Ungdom.....	39

Punkt 32: Meddelelser fra udvalgsformand, udvalgsmedlemmer og forvaltning

00.22.04-G01-5-21

Sagsfremstilling

Modtagelse af ukrainske børn i dagtilbud og skole

Der er pr. 21. marts 2022 i alt fire børn, der sammen med deres familiemedlemmer har fået tildelt ophold og er blevet bopælsplaceret i Frederiksberg Kommune. Heraf er to børn i dagtilbudsalderen og to børn i skolealderen. Dertil har forvaltningen pr. 21. marts kendskab til yderligere 56 flygtninge, der er midlertidigt indkvarteret i Frederiksberg Kommune, og som aktuelt er i gang med at søge om opholdstilladelse. Af disse er 23 børn i alderen 1-15 år.

Ukrainske børn, som har fået opholdstilladelse efter særloven, er omfattet af undervisningspligten og pasningsgarantien på samme vilkår som andre børn i Danmark. Forvaltningen er derfor i gang med at visitere de fire første børn til kommunens skoler og dagtilbud.

På skoleområdet indskrives de første ukrainske børn på henholdsvis Skolen på Nyelandsvej og Skolen på Grundtvigsvej, der begge har modtaget tilbud. Efterhånden som flere ukrainske børn boligplaceres i kommunen, vil flere skoler blive inddraget i opgaven med at modtage børn.

På dagtilbudsområdet bliver børn fra Ukraine i første omgang indskrevet i Valhalla, Planeten og Stjernen, hvor der er kompetencer til at modtage flersprogede flygtningebørn samt ledige pladser. På længere sigt vil flere dagtilbud forventeligt blive involveret i at modtage børn fra Ukraine.

I forbindelse med visitationen af de ukrainske børn til skoler og dagtilbud er der et særskilt fokus på at identificere behov for særlig støtte fra fx sundhedstjenesten, PPR eller familieafdelingen.

Udvalget vil på mødet den 2. maj få forelagt en uddybende orientering om den aktuelle status på tilstrømningen af ukrainske børn og unge til kommunen, samt hvordan der mere konkret arbejdes med at modtage børnene i bl.a. dagtilbud og skoler.

Punkt 33: Forslag til beslutning fra rådmand Lone Loklindt og kommunalbestyrelsesmedlemmerne David Munis Zepernick og Ruben Kidde om at fremrykke screening for ordblindhed på Frederiksberg

17.03.07-G01-14-21

Resume

Det foreslås, at indsatsen for at screene og identificere ordblinde elever fremrykkes. Magistraten besluttede på sit møde den 29. november 2021, pkt. 475, at sende sagen retur til Undervisningsudvalget efter drøftelse med henblik på at få mulighederne for en fremrykning af screening for ordblindhed på Frederiksberg yderligere belyst. Undervisningsudvalget besluttede på sit møde den 7. februar 2022, pkt. 15, at udsætte sagen efter drøftelse, idet udvalget ønskede, at skolernes læsevejledere blev hørt om forslaget og forvaltningens indstilling.

Beslutning

Et flertal i undervisningsudvalget (Lone Loklindt, Ruben Kidde, Nikolaj Bøgh, Fasaël Rehman og Jan E. Jørgensen) indstiller, at den fælles kommunale testplan ændres således, at bogstavprøve i børnehaveklassen, ordlæseprøve i 1. klasse og staveprøve 1 i 1. klasse fremrykkes med henblik på at styrke en tidligere opsporing af elever med risiko for at udvikle skriftsprogsvanskeligheder.

Et mindretal i undervisningsudvalget (Daniel Panduro) stemte imod.

Et andet mindretal i undervisningsudvalget (Christina Sylvest-Noer) tog forbehold.

Udvalget bad om et notat om, hvordan ordblinde indsatsen kan styrkes, som eventuelt kan indgå i budgetdrøftelserne.

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller, at den fælles kommunale testplan ændres således, at bogstavprøve i børnehaveklassen, ordlæseprøve i 1. klasse og staveprøve 1 i 1. klasse fremrykkes med henblik på at styrke en tidligere opsporing af elever med risiko for at udvikle skriftsprogsvanskeligheder.

Sagsfremstilling

Undervisningsudvalget besluttede på sit møde den 7. februar 2022, pkt. 15, at udsætte sagen efter drøftelse, idet udvalget ønskede, at skolernes læsevejledere blev hørt om forslaget og forvaltningens indstilling. Forvaltningen har derfor bedt skolernes læsevejledere om at kommentere på beslutningsforslaget og forvaltningens indstilling for at bidrage til yderligere belysning af sagen.

Forvaltningen har modtaget svar fra 6 af de 11 skoler. Af de fremsendte kommentarer fremgår, at forslaget er i overensstemmelse med praksis og læsevejledernes anbefaling fra Skolen ved Søerne, Lindevangskolen og Skolen på Duevej. Skolen på Duevej udtrykker et forbehold for at fremrykke den nuværende Bogstavprøve 2. Tre skoler (Ny Hollænderskolen, Skolen på La Cours Vej og Tre Falke Skolen) tilkendegiver en generel bekymring ved at fremrykke tidspunktet for de test, der i forvejen er på den fælles kommunale testplan og anbefaler at holde fast i de nuværende testtidspunkter.

Det er forvaltningens vurdering, at der generelt set vil være opbakning til at fremrykke de nævnte ordlæse- og staveprøver fra sidste halvdel af 1. klasse (marts/april) til starten af 1. klasse (august/september). For bogstavprøvens vedkommende vurderer forvaltningen med baggrund i de modtagne kommentarer, at testtidspunktet fastsættes til senest uge 7 (se skema nedenfor). Herved opnås en afbalanceret screeningsindsats, der både medvirker til en tidlig opsporing af elever med skriftsprogsvanskeligheder og tager højde for, at den grundlæggende undervisningsindsats i forhold til de basale elementer i den tidlige skriftsprogsvurdering er gennemført.

Del-prøver i screeningsindsats	Nuværende tidspunkt for gennemførelse af prøve	Tidspunkt for gennemførelse af prøve, hvis tidspunkt ændres
Bogstavprøve	Sidste halvdel af børnehaveklassen (marts/april)	Januar/februar
Ordlæseprøve	Sidste halvdel af 1. klasse	Starten af 1. klasse

	(marts/april)	(august/september)
Staveprøve	Sidste halvdel af 1. klasse (marts/april)	Starten af 1. klasse (august/september)

Sagsfremstilling fra Undervisningsudvalget den 7. februar 2022, pkt. 15:

Magistraten besluttede på sit møde den 29. november 2021, pkt. 475, at sende sagen retur til Undervisningsudvalget med henblik på at få mulighederne for en fremrykning af screening for ordblindhed på Frederiksberg yderligere belyst.

Forvaltningen redegør i nedenstående for mulighederne for en fremrykning af screening for ordblindhed.

Traditionelt set har undersøgelse af og screening for ordblindhed, som er kendetegnet ved elevens vedvarende vanskeligheder med udnytte skriftens lydprincip (koble bogstaver og deres lyde), været placeret i sidste halvdel af tredje klasse. På dette tidspunkt i elevens skolealder, kan der med rimelig sikkerhed fastslås ordblinddevanskeligheder.

Undersøgelser har dog vist, at de centrale særlige sproglige forudsætninger for at udvikle gode skriftsprogsfærdigheder kan identificeres langt tidligere.

Disse forudsætninger kan i form af en tidlig screening for ordblindhed afprøves ved at undersøge de centrale elementer i evnen til at udnytte skriftens basale lydprincip, dvs. læse og skrive enstavelsesord med en enkel lydstruktur (lydrette ord). En tidlig screening for ordblindhed bør derfor undersøge følgende delfærdigheder

- Bogstavkendskab (at bogstaverne og deres lyde er sikkert indlært)
- Ord læsning (læsning af enkle lydrette ord)
- Skrivning af enkeltord (stavning af enkle lydrette ord)

Dog bør barnet have arbejdet med at udvikle disse færdigheder i mere formel ramme og på baggrund af en mere systematisk tilgang, før det er hensigtsmæssigt at screene for risiko for ordblindhed. Det betyder, at man også kan screene for tidligt, hvilket vil være tilfældet, hvis screening gennemføres før barnet har fået en tidlig basal indføring i den alfabetiske kode.

Skolerne gør allerede brug af test, der har til hensigt at afdække disse færdigheder, idet alle skoler (jf. den fælles kommunale testplan) gennemfører en bogstavprøve i slutningen af børnehaveklasse samt en ordlæse- og staveprøve i slutningen af 1. klasse. Dertil gennemfører mange skoler i indskolingen DVO-testen. DVO-testen er udviklet i 2007 til brug for screening for ordblindhed på 3. klassetrin, men der er ikke, siden testen blev udviklet, gennemført ændringer eller tilpasning af denne eller det tilhørende norm- og vejledningsmateriale. Den fælles kommunale testplan for skoleåret 2021/22 er vedlagt som bilag.

Forvaltningen anbefaler, at skolerne i Frederiksberg Kommune fortsætter med at benytte de nævnte bogstav-, ordlæse- og staveprøver, som fremgår af den fælles kommunale testplan, med henblik på en fremrykket screening for ordblindhed.

Formålet er i forvejen at bidrage til en tidlig opsporing af elever med risiko for at udvikle skriftsprogsvanskeligheder.

Det er forvaltningens vurdering, at en fremrykning af disse prøver vil medvirke til at styrke en tidligere opsporing af elever i risiko for at udvikle alvorlige ordblinddevanskeligheder. Forvaltningen anbefaler dermed, at alle tre prøver fremrykkes, således at bogstavprøven gennemføres i midten af børnehaveklasse og ordlæse- og staveprøve gennemføres i starten af 1. klasse.

Del-prøver	Nuværende tidspunkt for gennemførelse af testen	Tidspunkt for gennemførelse af testen, hvis screening fremrykkes
Bogstavprøve	Slutningen af børnehaveklassen (Forår)	Midten af børnehaveklassen (jul)
Ordlæseprøve	Slutningen af første klasse (Forår)	Starten af 1. klasse (Efterår)
Staveprøve 1	Slutningen af første klasse (Forår)	Starten af 1. klasse (Efterår)

De nævnte prøver er udviklet, så de kan dække både børnehaveklasse og 1. klassetrin. Prøverne er standardiserede prøver og måler elevens færdigheder sikkert. Prøverne kan gennemføres af almenlæreren og tidsforbruget er relativt begrænset (ca. 15 minutter pr. test). I og med at testene i forvejen benyttes af alle skoler til alle elever på de nævnte klassetrin (børnehaveklasse og 1. klassetrin), er ændringen omkostningsneutralt.

Prøverne svarer desuden til de deltest, som indgår i Risikotest for ordblindhed og DVO-testen. Risikotest for ordblindhed bliver obligatorisk at anvende fra skoleåret 2022/23 ved mistanke om ordblindhed hos et barn, men skal altså kun anvendes ved indikation på ordblindhed. De nævnte prøver skal dermed medvirke til at afdække, hvilke børn der skal testes yderligere med Risikotest for ordblindhed.

Ovennævnte procedure anbefales som en tidlig og fremrykket screening for ordblindhed indtil Børne- og Undervisningsministeriet åbner for brugen af en ny klassebaseret screeningstest til 1. klasse, jf. aftalen i

folkeskoleforligskredsen af 29. oktober 2021. Denne prøve forventes klar senest til skoleåret 2025/26.

Sagsfremstilling fra Magistraten den 29. november 2021, pkt. 475:

Rådmand Lone Loklindt og kommunalbestyrelsesmedlemmerne David Munis Zepernick og Ruben Kidde fremsatte i Kommunalbestyrelsens møde den 27. september 2021 nedenstående beslutningsforslag, som blev oversendt til behandling i Undervisningsudvalget og Magistraten:

"Fremryk screening af ordblindhed på Frederiksberg.

Radikale Venstre foreslår, at indsatsen for at screene og identificere ordblind elever sker tidligst muligt, da den nuværende indsats på Frederiksberg er alt for sen, alt for langsommelig og dermed ender som et unødvendigt stort problem for det ordblind barn og dets familie og en unødigt stor omkostning for samfundet.

Ordblindhed er et handicap, som kan kompensere for, og jo tidligere det konstateres, jo bedre kan barnet og familien få de rette værktøjer."

Ordblindhed defineres som er en varig funktionsnedsættelse, hvor vanskeligheder med at koble bogstaver og deres lyde, giver den ordblind udfordringer med at læse og stave. Det anslås at 5 - 7 % af den danske befolkning er ordblind. Ordblindes vanskeligheder og behov er forskellige fra person til person. Læse- og stavefærdigheder er grundlæggende for velfungerende skriftsprogskompetencer, og derfor kan ordblindhed forårsage, at den ordblind ikke opnår velfungerende skriftsprogskompetencer. Det har ofte betydning for faglig udvikling og trivsel i grundskolen og kan senere få betydning for uddannelse og arbejde.

Elevers vanskeligheder kan imidlertid i de fleste tilfælde imødegås ved en systematisk undervisning i det grundlæggende bogstav-lyd system. Jo tidligere en indsats, jo større chance for at mindske betydningen af den funktionsnedsættelse, som ordblindhed er. I sidste halvdel af 3. klasse kan ordblindhed med rimelig sikkerhed konstateres hos eleven. På dette tidspunkt må eleven formodes at have gennemgået en passende læseundervisning, så utilstrækkelig undervisning kan udelukkes at være årsag til elevens vanskeligheder.

En forudsætning for en god indsats i forhold til den enkelte elev vil derfor være

- tidlig identifikation af ordblindhed hos den enkelte elev
- tidlig og effektiv undervisning; eventuelt i kombination med kompenserende hjælpemidler og/eller hjælpestrategier

Nuværende testprocedure

I Frederiksberg Kommune har skolerne siden 2018 arbejdet med tidlig opsporing af elever med skriftsprogsvanskeligheder på baggrund af en fælles kommunal testplan, hvor både bogstavkendskab samt ordlæse- og stavefærdigheder undersøges hos alle elever fra 0. - 8. klasse. Denne testplan er suppleret med videre testning på individuelt niveau, hvor elevens testresultat har været bekymrende.

Det betyder, at der testes for (risiko for) ordblindhed, hvor gruppeprøven har indikeret vanskeligheder inden for de grundlæggende færdigheder; bogstavkendskab, ordlæse- og stavefærdigheder. Her har skolens læsevejleder benyttet Ordblinderisikotesten (udviklet til 0. og 1. klasse), DVO-testen (udviklet til 3. klasse), Elbros Ordlistor (udviklet til forskellige elevgrupper fra 3. klasse), Testbatteriet (forskellige sproglige prøver, kan anvendes fra 3. klasse) samt den nationale ordblindetest (kan benyttes fra marts i 3. klasse) .

Fremtidig testprocedure og tidlig screening for ordblindhed

På baggrund af aftale af 29. oktober 2021 i Folkeskoleforligskredsen bliver Ordblinderisikotesten (fremover benævnt Risikotest for ordblindhed) obligatorisk at gennemføre for elever i børnehaveklassen eller 1. klasse, der udviser tegn på specifikke læsevanskeligheder. Dette krav stemmer overens med nuværende praksis på skolerne i Frederiksberg Kommune, hvor den i dag kan anvendes som opfølgende test på indikerede læsevanskeligheder i børnehaveklassen og 1. klasse. Forældre har endvidere ret til at kræve testning med Risikotesten for Ordblindhed, hvis de vurderer, at deres barn har specifikke læsevanskeligheder.

Den obligatoriske anvendelse af Risikotesten for Ordblindhed som opfølgende test på mistanke om ordblindhed, skal derfor præciseres i skolernes fælles kommunale testplan på skriftsprogssområdet for skoleåret 2022-2023.

Derudover beskriver aftalen i Folkeskoleforligskredsen, at der i øjeblikket arbejdes på udvikling af en ny test rettet mod alle elever i 1. klasse. Denne nye test er en klassebaseret screeningstest for læsevanskeligheder og vil være obligatorisk for alle skoler. Når testen er tilgængelig for skolerne, vil den også blive indarbejdet i den fælles kommunale testplan for skolerne i Frederiksberg Kommune.

Økonomi

Nej

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Undervisningsudvalget, magistraten, kommunalbestyrelsen.

Historik

Beslutning fra Undervisningsudvalget 2022-25, 7. februar 2022, pkt. 15:
Undervisningsudvalget udsatte sagen efter drøftelse.

Bilag

Fælles kommunal testplan 2021-2022

Punkt 34: Forslag til beslutning fra rådmand Balder Mørk Andersen om LGBT+ tilbud i Kommunen

17.13.00-G01-13-21

Resume

Det foreslås, at Frederiksberg Kommune beslutter at sikre oprettelsen af et ugentligt klubtilbud til unge LGBT+ personer.

Beslutning

Undervisningsudvalget indstiller, at spørgsmålet om oprettelse af et AURA tilbud til unge LGBT+ personer til en årlig udgift på 75 t.kr. oversendes til kommunalbestyrelsens budgetdrøftelser for 2023.

Indstilling

Børne- og ungeområdet indstiller, at undervisningsudvalget beslutter, hvorvidt spørgsmålet om oprettelse af et AURA tilbud til unge LGBT+ personer til en årlig udgift på 75 t.kr. skal indstilles oversendt til kommunalbestyrelsens budgetdrøftelser for 2023.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen besluttede på mødet den 4. oktober 2021 at oversende nedenstående beslutningsforslag til behandling i Undervisningsudvalget:

"SF foreslår, at Frederiksberg Kommune beslutter at sikre oprettelsen af et ugentligt klubtilbud til unge LGBT+ personer
Begrundelse:

For nogen unge under 18 år kan der være behov for at kunne møde og spejle sig i andre LGBT+ personer.

Forskellige steder i landet har man allerede AURA-tilbud. Det kunne være en god mulighed at se på et tilsvarende tilbud på Frederiksberg.

Tanken er at skabe et fristed 1-2 gange om ugen, hvor unge kan mødes i trygge, hyggelige og alkoholfrie rammer. Det er umiddelbart sigtet at det skal fungere på baggrund af frivillig indsats, hvorfor kommunen som det første sikrer den passende lokalitet og spreder budskabet om at der er rum at fylde ud med liv og samvær."

Der henvises i forslaget til beslutning til et konkret tilbud til LGBT+ personer; AURA. Forvaltningen har derfor undersøgt og indhentet tilbud på oprettelse af et sådant tilbud ved foreningen LGBT+ Danmark, da det er LGBT+ Danmark, der har etableret og står for AURA. I sagen fremlægges hvad et samarbejde tilbyder, samt hvilke omkostninger der er forbundet hertil. Det bemærkes, at et AURA samarbejde tilbyder et arrangement hver anden uge og ikke 1-2 gange ugentligt, som der spørges til i forslaget til beslutning.

LGBT+ Danmark er en forening for alle personer, der bryder med normer for køn og seksuel orientering. AURA er et tilbud under LGBT+ Danmark, og det er et tilbud til unge under 18 år, som skaber et frirum for de unge, hvor de kan komme og lave aktiviteter, deltage i workshops og i øvrigt have mulighed for at være sammen med andre unge, der bryder med normer for køn og seksuel orientering. Et AURA tilbud foregår ved arrangementer 2 gange om måneden. AURA arrangementer kan både være arrangementer, hvor de unge mødes for at snakke, spille spil, lave kreative aktiviteter og det kan være filmaftener, ture og workshops. Fælles for arrangementerne er, at de er gratis og uden tilmelding. Det eneste krav til deltagelse er, at man endnu ikke er fyldt 18 år.

Ved et samarbejde står AURA for at drive tilbuddet, herunder indhold i arrangementerne, kvalitetssikring, hvervning af frivillige og oplæring og opkvalificering af frivillige m.m. Frederiksberg Kommunes opgave ind i samarbejdet vil dermed alene være at skulle stille lokaler til rådighed til arrangementerne 2 gange om måneden. Dette vil eksempelvis kunne foregå i en af kommunens skoler eller klubber.

LGBT+ Danmark oplyser, at der ligger et stort element af kvalitetssikring i et AURA tilbud. En sikring der skal være med til at skabe tryghed for den gruppe af unge, der er målgruppen for tilbuddet. LGBT+ oplyser endvidere, at der er undersøgelser, der peger på, at målgruppen er mere udsatte i traditionelle fællesskaber som fx skole og fritidsaktiviteter. Arbejdet med de frivillige i tilbuddet skal ruste dem til at facilitere den tryghed, som de unge har behov for, så de kan udforske og udleve deres LGBT+ identiteter. Der afholdes bl.a. frivillig konferencer m.m.

Et samarbejde mellem LGBT+ Danmark og Frederiksberg Kommune om et AURA-fællesskab, vil koste 75.000 kr. årligt og indeholder projektledelse af arrangementerne, herunder oplæring af de frivillige og kommunikation om tilbuddet via sociale medier og gennem skoler og andre unge tilbud.

Frederiksberg Kommune skal stille lokaler til rådighed til arrangementer hver anden uge og understøtte udbredelse af kendskabet til tilbuddet hos de unge, samt relevante medarbejdere. Arrangementerne vil typisk ligge en fast ugedag i tidsrummet 16-19.

Oprettelse af et LGBT+ klubtilbud for de unge vil således have årlige omkostninger på 75 t.kr. og derudover skal kommunen stille lokaler til rådighed. Det vil være udgiftsneutralt at stille lokaler til rådighed i en af kommunens skoler eller klubber.

Økonomi

Der er årlige omkostninger på 75 t.kr. ved oprettelse af et AURA-tilbud.
Midlerne vil i givet fald skulle anvises i forbindelse med budgetforhandlingerne for 2023-2027.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Undervisningsudvalget, magistraten, kommunalbestyrelsen

Bilag

AURA på Frederiksberg (002)

Punkt 35: Fremtidens skole 2030 - revideret udkast

00.01.10-A00-4-20

Resume

Undervisningsudvalget behandlede på møde den 7. februar udkast til Fremtidens skole 2030. På baggrund af drøftelserne på udvalgs-møde forelægges en ny sag, der imødekommer udvalgets anmodning om, at der i politikken 'Fremtidens skole 2030' tilføjes et 7. børneløfte, et tydeligere fokus på fritidsdelen samt mental sundhed. I sagen præsenteres desuden reviderede forslag til tegn på, at vi lykkes og løbende opfølgning på indfrielsen af børneløfterne og politikken.

Beslutning

Undervisningsudvalget:

1. Godkendte politikken 'Sammen om løfterne - Fremtidens skole 2030' med et tydeligere fokus på børnenes stemme ved: C som et fælles bærende princip og formuleret som et selvstændigt børneløfte
2. Besluttede, at 'Tegn på at vi lykkes' udgår af pjecen. Udvalget ønsker en selvstændig drøftelse om opfølgning på Fremtidens skole 2030 og Tegn på at vi lykkes, herunder en status på folkeskoleforligskredsens overvejelser om opfølgning og evaluering.
3. Godkendte at SFO og klub er en del af politikken 'Sammen om løfterne - Fremtidens skole 2030', herunder børneløfter og implementering.
4. Godkendte årshjulet for undervisningsudvalgets dialog og beslutninger vedrørende Fremtidens skole 2030.
5. På baggrund af beslutningerne i punkterne 1, 2 og 3 indstiller undervisningsudvalget til magistrat og kommunalbestyrelse, at den endelige politik 'Sammen om løfterne - Fremtidens skole 2030' til godkendes.

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller, at Undervisningsudvalget:

1. Godkender politikken 'Sammen om løfterne - Fremtidens skole 2030' med et tydeligere fokus på børnenes stemme ved enten
 - A. et fælles, bærende princip om inddragelse af børnenes stemme eller
 - B. formuleret som et selvstændigt, nyt børneløfte, eller
 - C. som et fælles bærende princip og formuleret som et selvstændigt børneløfte
2. Godkender 'tegn på at vi lykkes' som retningsgivende tegn på succes med en årlig databaseret og kvalitativ status
3. Godkender at SFO og klub er en del af politikken 'Sammen om løfterne - Fremtidens skole 2030', herunder børneløfter og implementering
4. Godkender årshjulet for undervisningsudvalgets dialog og beslutninger vedrørende Fremtidens skole 2030
5. På baggrund af beslutningerne i punkterne 1, 2 og 3 godkender den endelige politik 'Sammen om løfterne - Fremtidens skole 2030'.

Sagsfremstilling

På baggrund af udvalgets drøftelser på mødet den 7. marts 2022 (pkt. 21), har forvaltningen i nærværende sag suppleret med indstillingspunkt 1.C som en tredje mulighed, hvor børnenes stemme både indgår som et fælles bærende princip og som et selvstændigt børneløfte. Derudover er der blevet justeret med følgende i Fremtidens skole 2030 i bilag 1.

1) Drøftelse om et nyt børneløfte: Børnenes stemme er blevet tydeliggjort i forordet og det politiske grundlag. De konkrete ændringer fremgår af bilag 1, side 5-7.

2) Der er sket en styrkelse af fokus på børn og unge samt at skolen omhandler både undervisning- og fritid. Dette er sket med inddragelse af BUPL. De konkrete ændringsforslag er markeret i hele bilag 1.

3) Indikator om inklusion: Indikatoren foreslås tilpasset til: Vi tager altid udgangspunkt i det enkelte barn og ung ud fra en værdi om, at de fleste børn og unge i Frederiksberg Kommune inkluderes socialt og fagligt i det almene skoletilbud. Dette fremgår af bilag 1, side 26 og 28.

På nationalt niveau har folkeskoleforligskredsen valgt at arbejde tæt sammen med parterne i Sammen om skolen i forbindelse med aftalen om det fremtidige evaluerings- og bedømmelsessystem i folkeskolen, herunder forventeligt en erstatning for den hidtidige kvalitetsrapport, det vil sige en fælles, national opfølgning på udviklingen i folkeskolen. I forbindelse med dette arbejde er forhold som skolers løfteevne, socioøkonomiske reference såvel som test, afgangskarakterer og trivselsmåling på dagsordenen. Der afventes en konkretisering af arbejdet og en tidsplan herfor. Udvalget vil blive holdt orienteret herom og når der foreligger et mere konkret forslag og tidsplan, vil det kunne være relevant at drøfte den løbende opfølgning og 'Tegn på at vi lykkes' (indikatorer) for Fremtidens skole 2030, så den lokale opfølgning på Frederiksberg passer bedst muligt ind i de nye nationale rammer.

Oprindelig sag forelagt undervisningsudvalget den 7. marts 2022

Undervisningsudvalget behandlede på møde den 7. februar udkast til Fremtidens skole 2030. Undervisningsudvalget udsatte punkt 2 om godkendelse af politikken Fremtidens skole 2030, punkt 3 om godkendelse af, at Fremtidens skole 2030 omfatter den samlede skoles organisation, det vil sige både undervisningsdelen og fritidsdelen i form af SFO og klub, samt punkt 4 om at drøfte forslag til målbillede med henblik på godkendelse på udvalgs møde den 7. marts.

Udvalget anmodede desuden om, at der i politikken 'Fremtidens skole 2030' tilføjes et 7. børneløfte, et tydeligere fokus på fritidsdelen samt mental sundhed. På baggrund af drøftelserne på udvalgs møde forelægges en ny sag, der imødekommer udvalgets anmodning om, at der i politikken 'Fremtidens skole 2030' tilføjes et 7. børneløfte, et tydeligere fokus på fritidsdelen samt mental sundhed. Derudover forelægges et revideret oplæg til tegn på at vi lykkes.

Forslag om et nyt børneløfte (indstillingspunkt 1)

I den inddragende proces har det i flere sammenhænge været fremhævet, at børnenes stemme er vigtig at understrege i Fremtidens skole 2030. Forvaltningen har på denne baggrund udarbejdet to forslag til hvordan dette kan tydeliggøres i politikken. I forslag A tydeliggøres børnenes stemme ved at illustrere det som et tværgående princip, som det fremgår af bilag 1, side 10-11 (dobbeltopslag). I forslag B indgår børnenes stemme som et selvstændigt børneløfte, med følgende tekst:

Vi vil inddrage dit perspektiv og give dig medindflydelse

For os er det vigtigt, at du har en oplevelse af, at din mening tæller og at du kan gøre en forskel.

Vi vil give dig plads og mulighed, så du kan fortælle, hvordan du har det, hvordan du oplever din hverdag, og hvad du ønsker dig.

Du er medskabere af din egen - og skolens udvikling.

Gennem din skoletid vil vi give dig rum, rammer og øvelse i at deltage demokratisk i fællesskabet.

Det handler om, at kunne sætte ord på egne holdninger, kende egne grænser, kunne være med til at vælge og sætte sit præg, ligesom det handler om at lytte til andres synspunkter og forstå, at beslutninger godt kan træffes af andre.

Ved at inddrage dit perspektiv og give dig medindflydelse styrker vi din dannelse såvel som din uddannelse.

Forslaget foreslås indsat som et nyt børneløfte 4. De oprindelige børneløfter 4, 5 og 6 bliver således til løfte 5, 6 og 7. Forslaget er indarbejdet i bilag 1, side 18.

Afsnittet 'Vores fælles bærende princip: Vi vil involvere børnenes perspektiv' i bilag 1, side 6, foreslås at udgå i forslag B.

Forvaltningen foreslår, at udvalget drøfter og beslutter, hvordan børnenes stemme bedst kan indgå i den nye politik, det vil sige om det skal være A) et grundlæggende princip for hele politikken og de seks børneløfter, eller om det B) skal formuleres som et selvstændigt børneløfte.

Tegn på at vi lykkes (indstillingspunkt 2)

Til at understøtte realiseringen af børneløfterne drøftede undervisningsudvalget på mødet den 7. februar det opstillede målbillede. På baggrund af udvalgets drøftelser, er dette blevet revideret og kaldes nu mere retvisende for 'Tegn på at vi lykkes'. Visionen og målene for Fremtidens skole er børneløfterne, men da disse er formuleret som overordnede værdier

og visioner, er det forvaltningens forslag, at udvalget beslutter en række kvantitative 'tegn på at vi lykkes', som udvalget løbende kan følge for at vurdere skolernes udvikling.

På mødet den 7. februar var der en drøftelse om mål for inklusion og der henvises i den forbindelse til kommunalbestyrelsens beslutning den 27. september 2021 (pkt. 373), hvor kommunalbestyrelsen enstemmigt tiltrådte beslutningsforslaget med den præcisering, at kommunens målsætning fremover er, at flest mulige børn og unge skal inkluderes i den almene folkeskole. Det foreslås på denne baggrund at følge denne formulering i tegn på at vi lykkes, punkt 4. Den tidligere besluttede målsætning foreslås dog sprogligt præciseret, så det fremgår tydeligt, at inklusion betyder, såvel faglig som social inklusion.

Tegn på at vi lykkes har et langsigtet perspektiv mod 2030. De seks første tegn på at vi lykkes har et børnefokus, og de sidste tre handler om medarbejdere og forældre.

Udvalget gav på mødet en 7. februar udtryk for et ønske om mere konkrete måltal. Derfor er der udarbejdet to forslag med henholdsvis retningsgivende og faste mål for tegn på at vi lykkes, som fremgår af bilag 1 (hhv. side 26 og 28). Fordele og ulemper er beskrevet i sagen. I bilag er der ligeledes en gennemgang af fordele og ulemper ved kvantitative nøgletal som retningsgivende eller med faktiske måltal samt baggrundsanalyser for arbejdet.

I forslag A (bilag 1, side 26) arbejdes der med retningsgivende tegn på at vi lykkes. Det vil sige uden faste måltal. Med dette forslag tages der højde for, at der kan være langt fra handling til målbar effekt i folkeskolen, samt at kvalitet er et bredspekret begreb på skoleområdet. Denne fremgangsmåde mindsker desuden risikoen for målforskydning, hvor skolerne arbejder målrettet for at nå fastsatte mål, men muligvis overser andet relateret til børneløfterne, som ikke kan måles kvantitativt, fx dannelse og nysgerrighed. Yderligere inviterer de retningsgivende tegn på at vi lykkes til drøftelse af udviklingen på alle skoler - uafhængigt af elevgrundlag og deres faktiske performance.

Udfordringerne med forslag A og de retningsgivende tegn på at vi lykkes er, at det er en vanskeligere målestok for, hvorvidt vi lykkes med børneløfterne i 2030. Og det giver i udgangspunktet ikke i samme grad mulighed for at differentiere i ambitionsniveauet, hvis man ønsker et højere ambitionsniveau på nogle af tegnene på, at vi lykkes.

I forslag B (bilag 1, side 28) er der indarbejdet konkrete måltal for de enkelte tegn på at vi lykkes. Måltallene giver umiddelbart en mere konkret målestok for, om det lykkes med børneløfterne i 2030, og det er en konkretisering af ambitionsniveauet med mulighed for at drøfte udviklingen i forhold til ambitionen. Måltal kan desuden være med til at signalere, om der er nogle tegn på succes, hvor ambitionsniveauet er højere og som der derfor bør arbejdes mest med. Udfordringen er, at det kan være svært at fastlægge et ambitiøst og samtidig realistisk niveau, da vi ift. mange af indikatorerne kan have svært ved at komme med en faglig indstilling til dette. Der kan være et trade-off mellem nogle af tegnene på, at vi lykkes, fx inklusion og 02, hvilket kan gøre det svært at realisere konkrete måltal i en vis størrelse på begge nøgletal. Skolernes forskellige forudsætninger betyder, at nogle af skolerne nemt vil kunne realisere måltal, mens det for andre kan være svært eller umuligt. Desuden er der risiko for målforskydning ved faste måltal og dermed risiko for suboptimering i forhold til en skoles samlede opgave. Og endelig er der eksterne hændelser, som ikke kan styres og har central påvirkning, fx ændret lovgivning eller praksis - eller corona.

I forslag C tilgodeses styrker og udfordringer ved forslag A og B ved, at de retningsgivende tegn på succes fastholdes (forslag X) og årligt supplere med en databaseret status og herigennem følge udviklingen for de enkelte tegn på succes. Et forslag til den databaserede status er vedlagt som bilag 3 og bygger på allerede eksisterende data, således at skolernes ikke skal besværes af nye dataindsamlinger eller målinger. Den kvantitative opfølgning suppleres desuden af et mere kvalitativt spor og som vil indgå i en samlet opfølgning på tegn på at vi lykkes og dermed børneløfterne og folkeskolernes udvikling. Forvaltningen indstiller, at udvalget godkender forslag C.

BUPL har i forbindelse med deres høringssvar om SFO og klub (bilag 6, svar 1) foreslået, at tegn på at vi lykkes (indikatorerne) ikke indgår i politikken. Ved at indikatorerne indgår i politikken, er der større klarhed om implementeringsarbejdet og hvordan der følges op på politikken, hvilket har været efterspurgt i høringen. Hvis udvalget finder det mest hensigtsmæssigt, at indikatorerne ikke indgår, er dette også en mulighed.

Udvalget vil årligt blive orienteret om udviklingen i tegn på at vi lykkes, og det kan være afsæt for dialogen mellem undervisningsudvalget og skolens aktører samt en generel kvalitetsdrøftelse både politisk og administrativt. I bilag 4 er det i et årshjul illustreret, hvordan status på tegn på at vi lykkes foreslås konkret at indgå i udvalgets arbejde.

SFO og klub (indstillingspunkt 3)

SFO og klub indgik i budgetaftalen 2021 og har været behandlet selvstændigt af undervisningsudvalget i 2021. På mødet den 31. maj 2021 tog undervisningsudvalget 'Analyse af SFO og klub' til efterretning, og den 6. december 2021 blev der afholdt et fritidslaboratorium med deltagelse af undervisningsudvalget, SFO- og klubledere med en fælles drøftelse af analysens resultater. Til orientering er oplægget fra fritidslaboratoriet vedhæftet som bilag 5.

SFO og klub er organiseret som en del af den samlede skole og hører ind under folkeskoleloven. Hver skole har egen SFO og klub (med en enkelt undtagelse), der er forankret som en del af den samlede skole og med fælles ledelse, ligesom nogle medarbejdere og lokaler går på tværs af både undervisnings- og fritidsdelen. Gennem hele forløbet har det været en anbefaling fra skoleledere, SFO- og klubledere, at SFO og klub indgår i Fremtidens skole 2030 fremfor at udvikle en selvstændig vision.

På baggrund af udvalgets drøftelse den 7. februar 2022, har BUPL Hovedstaden afholdt et TR-møde med fokus på spørgsmålet om SFO og klubs placering i forhold til Fremtidens skole 2030. Der er indkommet et fælles TR-svar fra BUPL (bilag 6, svar 1) og Louis P. Klub har sendt et særskilt svar (bilag 6, svar 5). Derudover har tre SFO'er og klubber sendt en særskilt mail hvori de bakker op om linjen i BUPLs fællessvar (bilag 6, svar 2-4). I det fælles svar fra BUPL er der ønske om at være en del af Fremtidens skole 2030 med fokus på børneløfter, som er fælles for hele skolen, både undervisning og fritid. Herunder at fritidsdelen tænkes konkret og tydelig ind i implementering. I svaret er der desuden en række bemærkninger, herunder, at fritidsdelen bliver skrevet tydeligere frem.

Forvaltningen foreslår to muligheder for det videre arbejde med SFO og klub. I forslag A indgår SFO og klub i Fremtidens skole 2030 som en del af den samlede skoleorganisation og som er anbefalingen fra skoleledelser og tillidsrepræsentanter. I processen med 'Fremtidens skole 2030', har der været en stærk opmærksomhed fra pædagoger, lærere, forældre, børn og ledere på at SFO og klub skulle have en fremtrædende plads i den samlede vision for folkeskolerne. I høringsprocessen blev det fremhævet at fritidsdelen skulle fremgå tydeligere, som en del af skolen. At skabe helhed for børnene for at kunne lykkes med at indfri børneløfterne, har været det centrale.

I analysen af SFO- og klub viste forskning og egne data desuden, at det stærke samarbejde mellem undervisning og fritid på skolerne er noget, der gavner børnenes trivsel og læring, ligesom det giver øgede muligheder for at arbejde tværprofessionelt med børn og unge i udfordringer. Det fælles fokus gennem børneløfterne skaber mulighed for et endnu stærkere samarbejde på tværs af undervisning og fritid.

Med forslag B foreslås det, at der udarbejdes en selvstændig vision for SFO og klub. Jf. folkeskoleloven skal kommunalbestyrelsen fastsætte mål- og indholdsbeskrivelse, som fremgår af "Fælles mål- og indholdsbeskrivelse for SFO og klub". I denne er beskrevet formål og mål for SFO'ernes og klubbernes arbejde. En selvstændig vision for SFO og klub kan potentielt øge fokus på fritidspædagogikken som en selvstændig praksis.

Forvaltningen indstiller, at udvalget på baggrund af ovenstående at Fremtidens skole 2030 omfatter den samlede skoles organisation, det vil sige undervisningsdelen og fritidsdelen i form af SFO og klub.

Mental sundhed

Undervisningsudvalget anmodede på mødet den 7. februar om, at bevægelse og mental sundhed bør fremhæves i Fremtidens skole 2030. Bevægelse er en del af folkeskoleloven og indgår i forvejen i skolernes hverdag.

Sundhed og bevægelse er et tema i høringen, og det foreslås, at teksten justeres som foreslået i nedenstående skema (nederste punkt med fed skrift). De øvrige punkter er ligeledes opdateret med den aktuelle håndtering.

Det foreslås i høringen, at der kommer mere fokus på:

Tydelig elevinddragelse og forslag om børneløfte
7

Forslag om ændring indgår som indstillingspunkt i denne sag, som enten A børnenes stemme som et fælles tværgående princip eller B) Børnenes stemme som et selvstændigt børneløfte.

Fra masterplan til konkret handling

Arbejdet med implementeringen er konkretiseret opfølgning med tegn på succes indgår i denne sag som indstillingspunkt 2 med forslag om årlig databaseret og kvalitativ opfølgning på retningsgivende tegn på at vi lykkes årlig og med en drøftelse af forslag A) at tegn på succes indgår i politikken og forslag B) at tegn på succes er en selvstændig ramme for årlig opfølgning.

Lokal frihed til skolerne

Skolerne får fortsat frihed til at vælge hvilke metoder og indsatser, de arbejder med – men visionen og retningen bliver fælles.

Fysiske rammer	Der udarbejdes en selvstændig masterplan for vedligehold og modernisering af bygninger, som forelægges udvalget i sommeren 2022.
Fællesskab og gode relationer	Temaet er allerede centralt i børneløfte 1 og 2 og der er ikke foretaget ændringer heri.
Fastholdelse og rekruttering af kompetente lærere og pædagoger	Undervisningsudvalget godkendte på møde den 7. februar 2022 at fastholdelse og rekruttering er fokusområde for Fremtidens skole i skoleåret 2022/23
Inklusion	Fremtidens skole 2030 er for alle børn og undervisningsudvalget godkendte på møde den 7. februar 2022 at børn i udfordringer er fokusområde i skoleåret 2022/23.
Læring og fremtidens kompetencer	Undervisningsudvalget godkendte på møde den 7. februar 2022 at STEM-kompetencer er fokusområde for Fremtidens skole i skoleåret 2022/23
Sammenhæng med fritid	Der stilles i denne sag forslag om at undervisningsudvalget godkender, at SFO og klub indgår som del af Fremtidens skole 2030 (indstillingspunkt 3).
Kommunikation, politiske rammer og økonomi	Der vil blive udviklet fælles plan for kommunikation.
Sundhed og bevægelse	Ifølge folkeskoleloven skal bevægelse indgå i skolehverdagen, og skolerne har frihed til at tilrettelægge dette efter lokale hensyn. Skolerne skal ligeledes lokalt have fokus på mental sundhed.

Inddragelse og høring - kort opsummering

I udviklingen af Fremtidens skole 2030 har der været en bred og inddragende proces af særligt lærere, elever, forældre, skolebestyrelser, skoleledelser og faglige organisationer. De faglige organisationer er løbende blevet inddraget og orienteret om processen på referencegruppemøder og deltog i topmødet den 25. august sammen med repræsentanter for skolerne og skolernes aktører. Her blev den offentlige høring af udkast til Fremtidens skole 2030 igangsat bl.a. med målrettet information gennem skolernes nyhedsbrev og mails til skolebestyrelser, elevråd og forældre via AULA. Høringen blev desuden annonceret på kommunens facebook og i Frederiksbergbladet. Den 2. december 2021 blev der afholdt workshop for alle skolernes MED-udvalg, pædagogiske udviklingsråd og pædagogiske læringscentre (PLC). Her blev udkast til politikken og høringssvar drøftet med mulighed for at komme med input til det videre arbejde. Der har dog ikke i processen været en område-med behandling og dette er derfor blevet iværksat efter udvalgets drøftelse. Område-MED behandlede på mødet den 3. marts 2022 den reviderede politik. Referat fra mødet eftersendes til undervisningsudvalget forud for udvalgsbehandlingen den 7. marts.

Den videre proces

Det foreslås, at udvalget på nærværende møde tager stilling til hvordan børnenes stemme, tegn på at vi lykkes, SFO og klub samt bevægelse og mental sundhed skal indgå i politikken med henblik på en behandling af den samlede politik for Fremtidens skole 2030. Det endelige forslag til politikken skal herefter godkendes af magistraten og kommunalbestyrelsen.

Der vil herefter blive arbejdet med at implementere politikken gennem Fælles kommunale mål- og rammebeskrivelse samt skolernes individuelle skoleplaner. Til at sætte retning på implementeringen arbejdes der med fokusområder, som undervisningsudvalget godkendte på mødet den 7. februar, nemlig Børn i udfordringer, Rekruttering og fastholdelse samt STEM-fagene, som er nærmere beskrevet i bilag 7. Udvalget vil løbende blive orienteret om fokusområderne og de vil være udgangspunkt for den løbende dialog med interessenterne – elever, forældre, medarbejdere, skoleledelser, mv. – for løbende at afklare og tilpasse de væsentlige fælles fokusområder for de kommende skoleår. Dette er nærmere beskrevet i årshjulet (bilag 4).

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Undervisningsudvalget, magistraten og kommunalbestyrelsen

Historik

Indstilling 7. marts 2022, pkt. 21:

Børne- og Ungeområdet indstiller, at Undervisningsudvalget:

1. Godkender politikken 'Sammen om løfterne - Fremtidens skole 2030' med et tydeligere fokus på børnenes stemme ved enten
 - A. et fælles, bærende princip om inddragelse af børnenes stemme eller
 - B. formuleret som et selvstændigt, nyt børneløfte.
2. Godkender 'tegn på at vi lykkes' som retningsgivende tegn på succes med en årlig databaseret og kvalitativ status
3. Godkender at SFO og klub er en del af politikken 'Sammen om løfterne - Fremtidens skole 2030', herunder børneløfter og implementering
4. Godkender årshjulet for undervisningsudvalgets dialog og beslutninger vedrørende Fremtidens skole 2030
5. På baggrund af beslutningerne om punkt 1, 2 og 3 godkender den endelige politik 'Sammen om løfterne - Fremtidens skole 2030'.

Bilag

Bilag 1 - Fremtidens skole 2030

Bilag 2 - Baggrundsanalyse for kvantitative mål og data

Bilag 3 - Opfølgning kvantitativ og kvalitativ

Bilag 4 - Årshjul

Bilag 5 - Præsentation til SFO- og klublaboratorium 6.12.2021

Bilag 6 - Høringssvar fra SFO og klub

Bilag 7 – De tre fokusområder

Punkt 36: Orientering om status på omstilling af specialundervisningsområdet

17.01.04-G01-4-20

Resume

Konsulentfirmaet KLK afleverede ultimo 2020 en bestilt analyserapport om specialundervisnings- og skoleområdet på Frederiksberg. Undervisningsudvalget har på baggrund heraf drøftet og vedtaget den overordnede projekt- og tidsplan for proces i ft. omstilling af specialundervisningsområdet på mødet den 18. januar 2021, sag nr. 9, og efterfølgende på mødet den 7. juni 2021, sag nr. 87, besluttet revideret tidsplan. Herudover godkendte kommunalbestyrelsen på mødet den 30. august 2021, sag nr. 295, model for mellemformer på specialundervisningsområdet, men at opstarten udskydes til skoleåret 2023/24, idet der i det følgende skoleår skal ske en yderligere konkretisering af modellen under hensyntagen til de indkomne høringssvar. Der orienteres i denne sag om den generelle status på projektet.

Beslutning

Undervisningsudvalget:

1. Tog orientering om status på overordnet proces i ft. omstilling af specialundervisningsområdet til efterretning.
2. Drøftede ønsker til særlige fokuspunkter for udvalgets temadrøftelse om mellemformer den 25. april 2022 og udvalgets besøgsrunde til Skolen ved Nordens Plads og Skolen på La Cours Vej den 9. maj 2022.

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller,

1. At orientering om status på overordnet proces i ft. omstilling af specialundervisningsområdet tages til efterretning
2. At Undervisningsudvalget drøfter om der på baggrund af denne status er ønsker til særlige fokuspunkter for udvalgets temadrøftelse om mellemformer den 25. april 2022 og udvalgets besøgsrunde til Skolen ved Nordens Plads og Skolen på La Cours Vej den 9. maj 2022

Sagsfremstilling

Konsulentfirmaet KLK afleverede ultimo 2020 en bestilt analyserapport om specialundervisnings- og skoleområdet på Frederiksberg. Undervisningsudvalget godkendte på mødet den 18. januar 2021, sag nr. 9, overordnet proces- og tidsplan for delprojekterne under specialundervisningsanalysen (som nu benævnes omstilling af specialundervisningsområdet), og efterfølgende godkendte udvalget på mødet den 7. juni 2021, sag nr. 87, revideret tidsplan for projektet.

Kommunalbestyrelsen har på mødet den 30. august 2021, sag nr. 295, godkendt model for mellemformer på specialundervisningsområdet, men at opstarten udskydes til skoleåret 2023/24, idet der i det følgende skoleår skal ske en yderligere konkretisering af modellen under hensyntagen til de indkomne høringssvar. Der redegøres i denne sag for status på den overordnede proces i ft. omstilling af specialundervisningsområdet samt status i forhold til de indkomne høringssvar.

På baggrund af ønske fra Undervisningsudvalget indstiller Børne- og Ungeområdet i sag nr. 26 Undervisningsudvalgets aktivitetsplan 2022, at udvalget afholder et temamøde om mellemformer den 25. april 2022 og en besøgsrunde på Skolen ved Nordens Plads og Skolen på La Cours Vej den 9. maj 2022. Børne- og Ungeområdet indstiller derfor også, at Undervisningsudvalget på baggrund af status i denne sag drøfter, om der er ønsker til særlige fokuspunkter for udvalgets temadrøftelse om mellemformer og besøgsrunde til Skolen ved Nordens Plads og Skolen på La Cours Vej.

Baggrund

På baggrund af anbefalingerne i KLK-rapporten samt efterfølgende politisk beslutning, blev der defineret fire delprojekter, som hver har en række leverancer, der skal beskrives i løbet af 2021/2022. De grupper som arbejder med delprojekterne er bredt sammensat med en række aktører fra både centralt og decentralt niveau. Der er desuden tilkøbt et par ressourcepersoner til hver arbejdsgruppe, som inddrages efter behov i forhold til udvalgte problemstillinger og tematiske nedslag. Derudover inddrages skoleledelser, medarbejdere, forældre og elever løbende i omstillingsprojektet med henblik på kvalificering, ejerskab, m.v.

Delprojekternes fokusområder og leverancer er beskrevet nedenfor.

Delprojekt

Leverancer

Delprojekt 1: Mellemformer og Videncenter	• Beskrivelse af nye mellemformsgrupper på alment skolerne og udrulningen af disse fra 2023/2024. • Beskrivelse af rammerne for nye koordinationsgrupper på tværs af skolerne. • Beskrivelse af kompetenceløft på almen- og specialområdet. • Beskrivelse af rammer og organisering af nyt praksisfagligt videncenter.
Delprojekt 2: Visitationsproces- og økonomi	• Beskrivelse af nye økonomimodeller på specialundervisningsområdet samt på skole-visitationsområdet. • Beskrivelse af nye visitationsprocesser på skole-visitation og eventuelt på fælles-visitation. Herunder en ensretning af de skabeloner og formater, som der i dag arbejdes ud fra.
Delprojekt 3: Sagsgennemgang af udvalgte elever	• Review af sagsgennemgang på 25 udvalgte elever med henblik på at spore betydende mønstre.
Delprojekt 4: Forebyggelse og lokale indsatser	• Sikre implementering af trivselslineal og indsatskatalog på skolerne. Herunder bidrage til arbejdet med digitaliseringen af dette. • Beskrivelse af hvilke data, der skal indgå i trivselsvurderingen af børn. • Beskrivelse af lokale forebyggende indsatser samt en særlig opmærksomhed på børns overgange (skolestart, skoleskift, osv.)

Formålet med omstillingsprojektet er at bidrage til, at færre elever segregeres væk fra almenområdet, at skolernes løfteevne styrkes set i forhold til socioøkonomi samt at mindske bekymrende højt elevfravær. Herudover skal omstillingsprojektet ses i sammenhæng med arbejdet med politikken Fremtidens Skole 2030, herunder særligt i forhold til fokusområdet Børn i udfordringer. Fremtidens Skole 2030 forventes endelig godkendt i foråret 2022.

Konkret om mellemformer i Frederiksberg Kommune

Jf. den model for mellemformer på specialundervisningsområdet som blev godkendt af Kommunalbestyrelsen på mødet den 30. august 2021, sag nr. 295, skal der i løbet af tre år være plads samlet set til 97 elever i de nye mellemformsgrupper på Frederiksberg. Planen er, at mellemformsgrupperne opstartes trinvist således, at det umiddelbart er 3-4 skoler, som starter med at etablere mellemformsgrupper fra skoleåret 2023/2024. Når model for mellemformsgrupper er fuldt indfaset i 2025 forventes det, at der på hver skole kommer til at være tre mellemformsgrupper, som dækker hhv. 0.-2. klasse, 3.-5. klasse og 6.-8. klasse. Elever i 9. klasse med behov for mellemformstilbud antages at være enkeltintegreret på egen skole. Alternativt kan eleven overflyttes til Ugegruppen på Tre Falke Skolen, hvis det vurderes hensigtsmæssigt.

Af hensyn til lokale forhold og skolernes ønsker kan det dog være, at antallet af skoler, der starter op med mellemformsgrupper fra 2023/2024 justeres, således at der er flere skoler, som er en del af første udrulningsperiode, men at der etableres færre mellemformsgrupper pr. skole. Uanset antal skoler, der deltager i opstarten, vil der dog blive etableret ni mellemformsgrupper fra 2023/2024, sådan som det er politisk besluttet. De ni mellemformsgrupper forventes samlet set at dække alle klassetrin, med undtagelse af 9. klasse.

Der pågår i januar og februar 2022 drøftelser med skolelederkredsen om placeringen af de 9 mellemformsgrupper, som skal starte op august 2023. Herudover vil forvaltningen også være i dialog med skolebestyrelserne på de skoler, hvor der forventes at starte mellemformsgrupper op august 2023, inden der træffes endelig beslutning om placering af de første 9 mellemformsgrupper. Kommunalbestyrelsen godkendte på mødet den 30. august 2021, sag nr. 295, at forvaltningen konsekvensretter bilag til styrelsesvedtægt, når model for mellemformer på specialundervisningsområdet er yderligere konkretiseret, herunder i forhold til placering af mellemformsgrupperne. Undervisningsudvalget skal således ikke beslutte, hvilke skoler som skal rumme de nye mellemformer, men udvalget vil blive orienteret om placering af de første mellemformsgrupper, når der er en afklaring på dette.

Når de respektive skoler kendes, så vil et mere målrettet og lokalt forankret arbejde med at beskrive de mange praktiske, organisatoriske, strukturelle og ressourcemæssige forhold blive igangsat. Forvaltningen vil sammen med videncenteret og PPR bistå i dette arbejde, som vil indbefatte både ledelse, medarbejdere samt bestyrelsen.

Efter opstart af de første nye mellemformsgrupper i 2023/2024 udbredes mellemformsgrupperne gradvist til de resterende skoler i skoleårene 2024/2025 og 2025/2026 med forventet fuld udrulning i 2025/2026. Modellen og udrulningen skal evalueres hvert år i løbet af udrulningsperioden for eventuelt at kunne justere løbende på mellemformsgruppernes pædagogiske tilgang, interne struktur, fysiske indretning samt evt. rammer og vilkår.

Hvad karakteriserer en mellemformsgruppe på Frederiksberg

Mellemformsgrupperne er lokale grupper bestående af seks til otte elever, som samles regelmæssigt i et årgangsspænd på op til tre år. Alle elever i mellemformsgrupperne er visiteret og vil være indskrevet i både en mellemformsgruppe og en almenklasse.

Den politisk godkendte model betyder, at målgruppen for mellemformer ikke afgrænses af særlige diagnoser, men at gruppen af børn i den enkelte gruppe vil være bredt sammensat. Målgruppen for mellemformsgrupperne er elever, som er kendetegnet ved mangesidede udfordringer. Elevgruppen vil ofte være kendetegnet ved at have udfordringer indenfor en eller flere af følgende områder: generelle indlæringsvanskeligheder, udviklings- og opmærksomhedsforstyrrelser samt socio-emotionelle vanskeligheder. Derfor vil undervisningstilbuddet have elevernes behov i centrum og ikke deres eventuelle diagnoser. Der vil som nævnt være tale om en bred elevgruppe, hvormed medarbejderne i mellemformsgrupperne skal have en bred snarere end dyb specialpædagogisk og specialdidaktisk viden.

Organiseringen af mellemformsgrupperne kommer til at være præget af en høj grad af fleksibilitet, således at eleven kan træde ind og ud af det større almene klassefællesskab efter behov. Elevens tilknytning til et almenmiljø skal være tilstede og fastlægges ud fra en skriftlig individuel vurdering for at kunne imødekomme elevens støttebehov bedst muligt.

Der vil altid være et tværfagligt samarbejde mellem medarbejdere fra mellemformsgrupperne og almenklasserne, således at både almen- og specialpædagogiske kompetencer bringes i spil. Dette er for at kunne understøtte så stærk en tilknytning til almenområdet som muligt samt for at kunne sikre, at eleven mødes af medarbejdere, som har blik for elevens individuelle støttebehov.

Skolerne vil være inddelt i tre koordinationsgrupper. Formålet med dette er at sikre koordination på tværs af skolerne, så eleverne i videst muligt omfang kan blive tæt på deres nærmiljø, og at det samtidig sikres, at der er det fornødne elevgrundlag. Koordinationsgrupperne sammensættes således, at skoler med eksisterende mellemformstilbud og specialklasserækker samt skoler, der er mere socioøkonomisk belastede spredes på de tre grupper. Derudover tages der hensyn til størst mulig geografisk nærhed. Koordinationsgrupperne forventes herudover at kunne medvirke til øget videndeling og kvalitetssikring skolerne i mellem.

Oprettelse af et Videntcenter

Som et led i etableringen af mellemformsgrupper, oprettes der et Videntcenter (fortsat en arbejdstitel) fra skoleåret 2022/2023, som skal bidrage til at sikre kvalitet og udvikling i undervisnings- og fritidstilbud, så alle elevers læring, udvikling og trivsel understøttes i deres nærmeste udviklingszone uanset forudsætninger og behov.

Videntcenteret er forankret og organiseret i forhold til kommunens specialskole. Der er med kommunalbestyrelsens beslutning den 30. august afsat fire årsværk til Videntcenteret, som skal rumme såvel en koordinatorfunktion samt lærere og pædagoger, der kan vejlede ift. mellemformerne. I Videntcenteret vil der være særlig specialpædagogisk viden til stede i forhold til elever med socialkognitive vanskeligheder, svære indlæringsvanskeligheder samt socio-emotionelle vanskeligheder. Kompetencerne i Videntcenteret skal blandt andet bringes i spil i forbindelse med etablering og udvikling af mellemformsgrupperne, som derfor kommer til at foregå i et tæt samarbejde mellem Videntcenteret og skolernes inklusionsvejledere, akt-pædagoger, andre ressourcepersoner og skoleledelser.

Videntcenteret skal supplere øvrige rådgivnings- og støttefunktioner, og kommer primært til at fokusere på praksisfællesskaber i form af elevgrupper og klasser, mens PPR primært fokuserer på enkeltelever og samarbejder tæt med skolen, forældrene og Videntcenteret i forbindelse med PPR-sager. I almenmiljøet bringes Videntcenteres ressourcer i spil, når dette efterspørges af skolerne. Derudover får Videntcenteret en vigtig opgave med at koordinere og kvalitetssikre indsatser gennem videndeling og standardisering.

For at understøtte et stærkt samarbejde mellem Videntcenteret og relevante aktører, laves der endvidere en organisering, som bidrager til koordinering med medarbejdere fra PPR, Familieafdelingen, PLC [pædagogisk læringscenter], Skoleafdelingen og specialpædagogiske vejledere fra specialtilbuddene. Den konkrete organisering er endnu ikke endeligt afklaret.

Der pågår pt. en afvejning og en forvaltningsmæssig prioritering af, hvilke opgaver videntcenteret og dets medarbejdere skal fokusere på ud fra den politisk besluttede ramme. Arbejdsgruppen har været i dialog med en professionshøjskole ift. at få sparring og input til både organisering og indholdet af videntcenteret. Derudover har gruppen besøgt København Kommunes kompetencecentre i Valby, som har en lignende funktion i deres kommune, og her fået indsigt i den konkrete udmøntning og de praktiske erfaringer med at drive et praksisfagligt videntcenter.

Kompetenceudvikling af medarbejdere og ledere

For at nå i mål med ambitionerne om, at flere elever skal bevare en tilknytning til almenområdet, ligesom elevernes faglighed og trivsel generelt skal styrkes, er det afgørende at iværksætte et kompetenceudviklingsforløb for medarbejdere, forskellige typer af ressourcepersoner og skoleledelser. Et vigtigt greb ind i det arbejde er blandt andet at understøtte et fælles børnesyn på Frederiksberg, som kredser om faglig og social inklusion. Et fælles børnesyn, hvor forståelsen hos alle omkring eleverne er, at børn vil, hvis de kan, når de tilbydes en kontekst, der giver dem mulighed for at udnytte deres potentiale – og at vi sammen hjælper dem hermed.

For at kompetenceudviklingsforløbet bliver succesfuldt, er det vigtigt, at der arbejdes med forankring, således at skolerne og Videntcenteret også kan benytte de ny erhvervede kompetencer efter kompetenceforløbet. Det betyder også, at der skal være en sammenhæng mellem de ressourcer, der stilles til rådighed under kompetenceudviklingen og de ressourcer, tid og personale, som skolerne har til rådighed til daglig.

Der er afsat omkring 1 mio. kr. til det samlede kompetenceudviklingsforløb, der strækker sig over fire skoleår.

Forvaltningen er i dialog med to professionshøjskoler og forventer at udtage en af disse i løbet af februar måned 2022 til et samarbejde vedr. det samlede kompetenceudviklingsforløb.

Kompetenceudviklingen forventes at rette sig mod tre niveauer:

- Almenlærere og pædagoger
 - hvad skal de kunne for at kunne arbejde mere inkluderende i almenklasse miljøet?
- Speciallærere samt vejledere og koordinators
 - hvad skal de kunne for at kunne levere den rette sparring og støtte mod deres lokale kolleger og/eller elever samt elevgrupper, de har med at gøre?
- Ledelse
 - hvilke krav stilles der til dels skolelederen og skolens ledelsesteam bredt set, i forhold til at sikre dels forandring og forankring af skolens specialindsatser, herunder implementeringen af nye mellemformsgrupper og det fælles børnesyn?

Styrkelse af skolernes forebyggende indsatser

En del af omstillingsprojektets succes beror på skolernes samlede evne til at sætte ind med tidlige og forebyggende indsatser, for elever i mistrivsel eller elever, som på anden vis er udfordret.

I 2021 blev den fælles trivselslineal og indsatsrampen med de forskellige indsatser udgivet på hele børne- og ungeområdet. Alle skoler arbejder derfor i øjeblikket med at indarbejde denne nye fælles metodik og det nye fælles sprog, som modellerne og indsatsrampen giver.

Sideløbende hermed arbejder en arbejdsgruppe under omstillingsprojektet med at sammentænke dette i et endnu mere fintmasket indsatskatalog for skolerne. Skolelederne drøfter i januar – marts 2022 at fastlægge en fælles minimumsramme for forebyggende indsatser. Den fælles minimumsramme vil udmønte sig i nogle lokalt tilpassede handleplaner, hvor de enkelte skoler har nogle lokale udviklings- og tilpasningsopgaver ift at leve op til den fælles ramme på det forebyggende område.

Fokus på data og ensartet grundlag for sagsbehandlingen

Der arbejdes med at ensrette anvendelse af data og en ensartet brug af skabeloner og dokumentformater – i alle sagsbehandlinger. En øget fælles systematik vil øge kvaliteten på de dokumenter, som lægges til grund for sagsbehandlingerne på det specialiserede område.

Det skal beskrives hvilke data, der er obligatoriske i en given sagsbehandling. Herunder indgår blandt andet fraværsdata, som der skal sikres en fælles tilgang til på hele skoleområdet. De enkelte skabeloner skal opdateres og tilpasses ift dette frem mod sommeren 2022. Det er derfor forventningen, at dette vil være beskrevet i indeværende skoleår og dermed kan være omfattet af skolernes praksis allerede fra kommende skoleår med en forventet indfasningsperiode i løbet af det kommende skoleår.

Overgange – skolestart og skoleskift

Den vedtagne model betyder som nævnt, at de nye mellemformstilbud er opbygget efter en pædagogisk og læringsmæssig ramme og ikke efter en diagnose eller adfærd. Dvs. der sættes fokus på rammen, der skal rumme børnene og i mindre grad, hvilket ”mærkat” barnet har fået.

Koordinationsgrupperne anvendes særligt ved modtagelsen af skolestartere. Ved at indtænke denne struktur kan der modtages indskolingsbørn med særlige behov på en af koordinationsgruppens tre skoler og derved afbøde for en mulig svær skolestart med et uønsket skoleskifte indenfor barnets første skoleår. Dette kalder på en øget og fælles systematik på modtagelsen af skolestartere, som der arbejdes med at beskrive og definere i indeværende skoleår. Den samme logik gør sig gældende længere oppe i barnets skoletid, hvor også koordinationsgrupperne kan tænkes anvendt i den tværgående koordination skolerne imellem.

Visitationsprocesser og -organisation

Det overordnede mål for dette delprojekt er at beskrive rammerne for en visitationsproces, der understøtter en inkluderende praksis, hvor alle børn undervises så tæt på almenområdet som muligt med mulighed for relevant specialpædagogisk støtte, når der er behov for det.

Projektet beskriver forslag til revideret visitationsproces i forbindelse med kommunens behandling af ansøgninger om visitation og revisitation af elever til specialundervisning efter folkeskolelovens §20.2.

Desuden beskrives koblingen til visitationer i det fælles visitationsudvalg (fællesvis) efter servicelovens § 52.3 og folkeskolelovens §20.5 samt overvejelser om ændringer af det oprindelige kommissorium for fællesvis fra 2015.

Der arbejdes med at beskrive visitationsudvalgets mandat og beslutningskompetence i forhold til visitationssager både rettet mod mellemformsgrupper, men også alle øvrige specialpædagogiske indsatser.

Arbejdsgruppen gennemgår og styrker alle processerne forud for, under og efter en visitation mhp at sikre en ordentlig arbejdsgang og sagsbehandling.

En stor del af dette stofområde er i dag fastlagt og reguleret i Bilag til Styrelsesvedtægt for Frederiksberg Kommunes Skolevæsen. Det indgår som en del af arbejdsgruppens arbejde at se på fordele og ulemper ved denne høje detaljeringsgrad i det nuværende bilag til styrelsesvedtægt.

Forhold omkring eventuelle ændringer til bilag til styrelsesvedtægten skal besluttes af Undervisningsudvalget og kræver ikke en forudgående høring af skolebestyrelserne.

Ny økonomimodel på specialundervisningsområdet

En arbejdsgruppe under omstillingsprojektet har i 2021 arbejdet med at beskrive en række ændrede principper for ændring af de økonomimodeller, som ligger til grund for den samlede økonomi til specialområdet.

Det overordnede formål med en ny økonomimodel på specialundervisningsområdet er:

- At bruge den samlede økonomi bedst muligt til gavn for børnene
- At flest muligt børn skal inkluderes i almenområdet frem for at blive henvist til særlige specialtilbud eller føle sig ekskluderet, mens de går i en almen skoleklasse
- Ved at lægge mere økonomi ud til skolerne vil den enkelte skole få bedre mulighed for at kunne iværksætte initiativer til understøttelse af inklusion.

I forlængelse af beslutningen om at udsætte opstart af nye mellemformsgrupper til skoleåret 2023/24 er det tilsvarende besluttet at udsætte implementering af ny økonomimodel til opstarten af nye mellemformsgrupper. Dermed bliver der mulighed for at kvalificere arbejdet med økonomien på specialundervisningsområdet og herunder også mulighed for at afprøve ny økonomimodel på et par pilotskoler i praksis frem mod skoleåret 2023/24.

Økonomimodellen forventes fremlagt til politisk behandling i slutningen af 2022 med en høringsproces og en endelig vedtagelse primo 2023. Eventuel ny økonomimodel skal endeligt vedtages af kommunalbestyrelsen.

Inddragelse

Der arbejdes med en række inddragende aktiviteter under omstillingsprojektet.

Som tidligere nævnt har der fra starten af indeværende skoleår været arbejdet med en konkretisering af mellemformsgrupperne i Delprojekt 1. I arbejdsgruppen er både ledelse fra Skolen ved Nordens Plads og almenskolerne repræsenteret, ligesom der også er løbende deltagelse fra PPR. Skolernes fagprofessionelle specialressourcer (vejledere og koordinatorer) er også inddraget i arbejdet omkring konkretisering af mellemformsgrupperne.

Der er fra foråret 2021 etableret en fælles faglig referencegruppe med FLF og BUPL, som mødes med en del af projektgruppen kvartalsvist.

I september 2021 blev der afholdt dialogmøde med forældrekrædsen på Skolen ved Nordens Plads, og fra januar 2022 er der opstartet en bredere forældreinddragelse startende med afholdelse af et dialogmøde med forældrerepræsentanter fra skolerne. På dialogmødet blev de overordnede linjer i projektet gennemgået og drøftet ud fra et forældreperspektiv.

Forældreinddragelsen vil i første omgang især være rettet mod de skoler, som skal starte mellemformsgrupper op fra skoleåret 2023/24, men der vil også være en bredere inddragelse af forældrerepræsentanterne fra skolerne. Bl.a. vil forvaltningen tilbyde skolebestyrelserne, at repræsentanter fra forvaltningen kan deltage i skolebestyrelsesmøder med henblik på drøftelse af de mange praktiske, organisatoriske, strukturelle og ressourcemæssige forhold, der gør sig gældende ved opstart af mellemformsgruppe.

Forvaltningen er i løbende dialog med Handicaprådet og der er aftalt et møde den 28. februar 2022, hvor forvaltningen vil give en status på projektet med efterfølgende dialog.

Herudover har forvaltningen pt. en dialog med en interesseorganisation, som repræsenterer en særlig diagnostisk elevmålgruppe. Her indgår erfarings- og meningsudveksling med fokus på, hvor et muligt samarbejde med en ekstern part vil kunne indgå.

Endelig finder forvaltningen løbende inspiration og viden fra andre kommuner ved besøg eller indhentelse af materialer. Andre afledte projekter

Udover de ovennævnte delprojekter under omstillingsprojektet er der følgende forhold, som ikke er en direkte del af omstillingsprojektet, men hvor den ændrede struktur og etablering af mellemformsgrupper vil gribe ind og få betydning for forhold, som skal håndteres:

Specialskolen fremadrettet: Der er opmærksomhed på, at opstart af nye mellemformsgrupper vil påvirke specialskolen, hvorfor der er dialog med skolen om skolens fremtid, så der også her er en parathed til den kommende omstilling af specialundervisningsområdet.

Tværgående indsatser på Børne- og Ungeområdet: Desuden vil en række forhold om mellemformsgrupper på skolerne få tværgående betydning. Herunder særligt overgang fra dagtilbud til skole, håndtering af bekymrende elevfravær og styrkelse af fælles viden gennem systematik om data og systematik ift. procedurer.

Projektets overordnede tidsplan

Politiske milepæle er i nedenstående oversigt markeret med fed skrift.

For at skabe et godt overblik, medtager oversigten nedenfor både de forvaltningsmæssige beslutningsprocesser og de beslutninger, som skal behandles i undervisningsudvalget. Sager, der skal behandles i undervisningsudvalget, er markeret med fed skrift.

Det skal generelt bemærkes, at afvigelser i tidsplanen for en række af delprojekterne vil påvirke hele hovedprojektet samt øvrige underliggende delprojekter.

2022 og fremefter

Delprojekt 1

Delprojekt 2

Delprojekt 3

Delprojekt 4

	Mellemformer og etablering af nyt Videntcenter	Fremtidig visitationsproces og økonomi	Sagsgennemgang af elever	Lokale indsatser og forebyggelse og data samt fravær
Jan 2022	Udvælgelse af professionsskole ift kompetenceløft	Proces for visitation fremlægges for forvaltning Udvidet arbejdsgruppe for økonomi nedsættes.	Anbefalinger fra sagsgennemgang af elevsager afleveres til forvaltning.	Fastlæggelse af minimumsramme på forebyggende indsatser samt dialog om børnesyn og generel pædagogisk praksis
Februar 2022	Arbejdsgruppe arbejder		Revisitation	Arbejde med Data og fravær samt overgang ifm. Skolestart samt dialog om børnesyn og generel pædagogisk praksis
Marts 2022	Udmelde ressourceplan for skoleår 2022/2023 Udvælgelse af skoler med mellemformsgrupper Statussag i UU	Arbejdsgruppe arbejder	Revisitation	Arbejde med Data og fravær samt overgang ifm. Skolestart samt dialog om børnesyn og generel pædagogisk praksis Udmelde samlet plan for skoleår 2022/2023
April 2022	Arbejdsgruppe arbejder med konkrete skoler	Arbejdsgruppe arbejder	Revisitation	Implementering
Maj 2022	Arbejdsgruppe arbejder med konkrete skoler	Arbejdsgruppe arbejder	(Revisitation)	Implementering
Juni 2022	Arbejdsgruppe arbejder med konkrete skoler Statussag UU	Arbejdsgruppe arbejder Statussag UU	(Revisitation)	Implementering Statussag UU
Juli 2022				
August 2022	Videntcenter er i drift Kompetence	Dialog med skoler om økonomimodel og	Alle nuværende elever er ny- eller revisiteret	Lokalt fokus på lokale indsatser og fælles forbyggende

	udvikling påbegyndes.	forenkling af styrelsesvedtægter		systematik samt børnesyn og generel pædagogisk praksis
September 2022		Dialog med skoler om økonomimodel og forenkling af styrelsesvedtægter		Opfølgning på lokal implementering
Oktober 2022		Høringssag i udvalg vedr. a) ny visitationsproces og b) ny økonomimodel		Opfølgning på lokal implementering
November 2022	Koordinationsgrupper igangsættes mhp skolestartere og kvalitetssikring	Høring		Opfølgning på lokal implementering
December 2022		Høring		Opfølgning på lokal implementering
Januar 2023	Beslutningssag vedr. ekstra rammetildeling til skoler med mellemforms-grupper	Pilotskoler med ny økonomimodel i drift Beslutningssag vedr. ny visitationsproces samt Beslutningssag om ny økonomimodel	Ny og revisitation til mellemformsgrupper	
Februar 2023	Målrettet kompetenceudvikling	Pilotskoler med ny økonomimodel i drift	Ny og revisitation til mellemformsgrupper	
Marts 2023	Målrettet kompetenceudvikling Udmelding af placering af mellemformsgrupper 2024/2025	Pilotskoler med ny økonomimodel i drift Udmelding af ny økonomimodel for skoleår 2023/2024	Ny og revisitation til mellemformsgrupper	
April 2023	Målrettet kompetenceudvikling	Pilotskoler med ny økonomimodel i drift	Ny og revisitation til mellemformsgrupper	

Maj 2023	Målrettet kompetenceudvikling	Pilotskoler med ny økonomimodel evaluerer	(Ny og revisitation til mellemformsgrupper)	
Juni 2023	Målrettet kompetenceudvikling	Præsentation af ny økonomimodel for alle skoler	(Ny og revisitation til mellemformsgrupper)	Statussag UU
	Statussag UU	Statussag UU		
Juli 2023				
August 2023	Mellemformsgrupper opstartes	Ny økonomimodel i drift.	Alle ny og revisitationer afsluttet	
September 2023				

Status på omstillingsprojektet set i forhold til de indkomne høringssvar
Der var som en del af sagsfremstillingen ved sag om Høringssvar, forslag til model for mellemformer, på Kommunalbestyrelsens møde den 30. august 2021 , sag nr. 295, en sammenfattende gengivelse af høringssvarenes kommentarer. Forvaltningen har i vedlagte bilag opdateret den sammenfattende gengivelse af høringssvarenes kommentarer med en status jf. ovenstående status på omstillingsprojektet.

Økonomi

Nej

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Undervisningsudvalget

Historik

Beslutning undervisningsudvalget den 7. marts 2022, pkt. 29:
Udsat.

Indstilling 7. marts 2022, pkt. 29:
Børne- og Ungeområdet indstiller,

1. At orientering om status på overordnet proces i ft. omstilling af specialundervisningsområdet tages til efterretning
2. At Undervisningsudvalget drøfter om der på baggrund af denne status er ønsker til særlige fokuspunkter for udvalgets temadrøftelse om mellemformer den 25. april 2022 og udvalgets besøgsrunde til Skolen ved Nordens Plads og Skolen på La Cours Vej den 9. maj 2022

Bilag

Status i ft høringssvar omstillingsprojekt

Punkt 37: Orientering om digital klagebog 2021 - undervisningsudvalget

00.07.15-P23-1-22

Resume

Som led i politisk tilsyn med kvaliteten i børne- og ungeområdet arbejder undervisningsudvalget årligt om omfanget af klager modtaget vedrørende børneudvalgets ressort. Denne sag omhandler antallet af klager i 2021 samt årsagerne hertil. Magistraten besluttede i 2017 koncept for digitale klagebøger, som nærværende sag tager udgangspunkt i.

Beslutning

Udsat efter drøftelse.

Sagsfremstilling

Undervisningsudvalget forelægges med denne sag af rapportering af indholdet i den digitale klagebog for 2021. Den digitale klagebog indeholder klager, der vedrører undervisningsudvalgets område og er tilgået enten borgmester, udvalgsformand eller forvaltning i 2021.

I 2016 blev det af magistraten besluttet, at udvalgene årligt skal orienteres om indholdet af det forgangne års klagebog. Siden 2018 er orienteringen sket via et fast koncept for alle forvaltninger - en såkaldt digital klagebog. Sagen skal udlægge det samlede antal klager på udvalgets område og sammenligne med de foregående års antal klager. Derudover skal det belyses, hvilke emner, der har været gennemgående, og hvilke årsager, der kan være til klagerne.

Af magistratens beslutning fra 2017 om at digitalisere forvaltningens klagebøger (deraf den digitale klagebog) fremgår det, at en klage defineres som "en henvendelse fra borgeren til forvaltningen, der udtrykker en utilfredshed med eller uenighed i forhold vedrørende kommunen, og hvor denne utilfredshed fra klagerens side forventes at føre til en form for sagsbehandling i forvaltningen". Det bemærkes, at der ikke er overensstemmelse mellem antallet af klager og antallet af klagepunkter, da samme klage kan have flere klagepunkter.

Overblik

På tværs af skoleområdet har der i 2021 samlet set været 34 klager, hvoraf 27 var på almenområdet og syv var på specialområdet. Nedenstående tabel giver et overblik over udviklingen de seneste fire år, hvor det især kan bemærkes, at der er sket en betydelig stigning i antallet af klager fra 2020 til 2021.

År	Antal klager
2021	34
2020	8
2019	11
2018	23

Som det også fremgår af nedenstående skemaer, kan årets klager kategoriseres inden for følgende syv emner:

- Klassesammenlægning
- Skoleledelse og kvalitet
- Ansøgning og indskrivning
- Coronarelateret
- Støtte (specialområdet)
- Mellemformer (specialområdet)
- Andet

Særligt klassesammenlægning var fremtrædende med i alt ni henvendelser. Forvaltningen modtog inden for kort tid bl.a. syv henvendelser fra forældre på samme skole, som var utilfredse med sammenlægning af syvende klasserne. De beskrev sammenlægningen som en forhastet spareøvelse med negative konsekvenser for børnene. To yderligere klager var også utilfredse med klassesammenlægninger. Der blev givet medhold i én af klagerne.

Andre klager omhandlede skoleledelsen og kvalitet. Hvor nogle var utilfredse med ledelsens håndtering af mobning, var andre bekymrede over aflysningen af lejrture og manglende tilbagemelding på udbytte af undervisning. Der er i en af klagerne givet medhold, som omhandlede skolens håndtering af mobning.

Fem klager gik på udfordringer relateret til coronapandemien. To klager omhandlede åbningstiderne på testcentre, mens tre andre klager omhandlede opkrævning for SFO eller klub under nedlukningen.

På specialområdet var der i alt syv klager, der fordelte sig mellem at angå sagsbehandling ifm. individuel støtte og forslag om mellemformer. For så vidt angår mellemformer omhandlede klagerne udspillet og prioriteringen af midler til dette. En enkelt klage gav medhold, som omhandlede en afgørelse, hvor der uretmæssigt var givet afslag på støtte.

Klagerne har i flere tilfælde medført en genvurdering, men kun i få (tre) tilfælde er der givet medhold. Generelt og på tværs af klageemner vender kun få borgere tilbage, når de har modtaget svar fra borgmester, udvalgsformand eller forvaltning. Når de har vendt tilbage, er det dog ofte mere end én gang og med tiltagende utilfredshed.

Det bemærkes, at nedenstående tabeller indeholder antal klagepunkter. Antallet overstiger dermed det samlede antal klager, som i 2021 udgjorde i alt 34 klager.

Fagområde	Kvalitet og skoleledelse				
Klageårsag	Klage ikke imødekommet	Klage henvist til relevant myndighed	Klage medførte medhold samt beklagelse	Klagesvar medføre ny henvendelse fra borger	Klagepunkter i alt
Klage over sagsbehandling					
Klage over afgørelse	1				1
Klage over den leverede service	3			2	4
Kommunens vedtagne niveau	1				1
Personalets adfærd			1	1	2
Andet					

Fagområde	Klassesammenlægning				
Klageårsag	Klage ikke imødekommet	Klage henvist til relevant myndighed	Klage medførte medhold samt beklagelse	Klagesvar medføre ny henvendelse fra borger	Klagepunkter i alt
Klage over sagsbehandling					
Klage over afgørelse	8		1		9
Klage over den leverede service					

Kommunens
vedtagne
niveau

Personalets
adfærd

Andet

Fagområde

Ansøgning og indskrivning

Klageårsag

Klage ikke
imødekommet

Klage
henvist til
relevant
myndighed

Klage
medførte
medhold
samt
beklagelse

Klagesvar
medføre ny
henvendelse
fra borger

Klagepunkter
i alt

Klage over
sagsbehandling

Klage over
afgørelse

Klage over den
leverede
service

2

2

Kommunens
vedtagne
niveau

Personalets
adfærd

Andet

1

1

Fagområde

Coronarelateret

Klageårsag

Klage ikke
imødekommet

Klage
henvist til
relevant
myndighed

Klage
medførte
medhold
samt
beklagelse

Klagesvar
medføre ny
henvendelse
fra borger

Klagepunkter
i alt

Klage over
sagsbehandling

Klage over
afgørelse

Klage over den
leverede
service

Kommunens
vedtagne
niveau

5

4

1

10

Personalets
adfærd

Andet

Fagområde Mellemformer - specialområdet

Klageårsag	Klage ikke imødekommet	Klage henvist til relevant myndighed	Klage medførte medhold samt beklagelse	Klagesvar medføre ny henvendelse fra borger	Klagepunkter i alt
------------	---------------------------	---	--	--	-----------------------

Klage over
sagsbehandling

Klage over afgørelse	1				1
-------------------------	---	--	--	--	---

Klage over den
leverede
service

Kommunens vedtagne niveau	2				2
---------------------------------	---	--	--	--	---

Personalets
adfærd

Andet

Fagområde Støtte - specialområdet

Klageårsag	Klage ikke imødekommet	Klage henvist til relevant myndighed	Klage medførte medhold samt beklagelse	Klagesvar medføre ny henvendelse fra borger	Klagepunkter i alt
------------	---------------------------	---	--	--	-----------------------

Klage over sagsbehandling	1				1
------------------------------	---	--	--	--	---

Klage over afgørelse			1		1
-------------------------	--	--	---	--	---

Klage over den
leverede
service

Kommunens vedtagne niveau	1				1
---------------------------------	---	--	--	--	---

Personalets
adfærd

Andet	1			1	2
-------	---	--	--	---	---

Fagområde	Andet				
Klageårsag	Klage ikke imødekommet	Klage henvist til relevant myndighed	Klage medførte medhold samt beklagelse	Klagesvar medføre ny henvendelse fra borger	Klagepunkter i alt
Klage over sagsbehandling					
Klage over afgørelse					
Klage over den leverede service	1				
Kommunens vedtagne niveau	2				
Personalets adfærd					
Andet	1			1	

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Undervisningsudvalget

Punkt 38: Anlægsregnskaber for projekter på undervisningsudvalgets område i 2021

00.32.00-G01-3-22

Resume

I forbindelse med regnskabsafslutningen 2021 lukkes og forelægges tre anlægsregnskaber under undervisningsudvalget.

Beslutning

Undervisningsudvalget indstiller, at anlægsregnskaberne for tre afsluttede projekter godkendes.

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller, at anlægsregnskaberne for tre afsluttede projekter godkendes

Sagsfremstilling

I forbindelse med regnskabsafslutningen 2021 lukkes og forelægges en række anlægsprojekter under undervisningsudvalget. Anlæg med forbrug under 2 mio.kr. (brutto) forelægges som en del af årsregnskabet, mens anlæg med forbrug på 2 mio.kr. eller derover samt anlæg under 2 mio.kr., men med en afvigelse på mere end 30 % også forelægges i en særskilt sag for de relevante fagudvalg.

I denne sag forelægges tre anlægsprojekter under undervisningsudvalget. I nedenstående tabel ses anlægsprojekternes forbrug holdt op imod de meddelte anlægsbevillinger med angivelse af afvigelse i forhold til anlægsbevilling.

Anlægsprojekt	Anlægsbevilling (1.000 kr.)	Regnskab (1.000 kr.)	Afvigelse (1.000 kr.)	Bemærkning
ABU1703 Klub på J.M. Thielesvej - 4 etager (U)	34.680	35.275	595	Se nedenfor
ABU1703 Klub på J.M. Thielesvej - 4 etager (I)	0	-897	-897	Se nedenfor
AUU2003 Renovering af skoletoiletter på Skolen ved Bülowvej	3.240	3.148	-92	Ingen bemærkninger
AUU2004 Renovering af skoletoiletter på Søndermarkskolen	3.760	3.696	-64	Ingen bemærkninger

Klub J.M. Thielesvej - 4 etager

Afvigelsen skyldes, at der pga. sammenhængen mellem dette anlægsprojekt, og et andet anlægsprojekt vedrørende Klub Tempeltræets tidligere lokaler, er blevet konteret udgifter vedrørende dette anlægsprojekt på projektet Klub Tempeltræet - Bülowvej. Dette anlægsprojekt lukkes også med regnskab 2021 med et mindreforbrug på 80 t.kr. Derudover blev der i 2020 indgået forlig med projektets totalrådgivere, hvorved projektet modtog en indtægt på 0,9 mio.kr. i erstatning for forsinkelse i byggeriet, hvilket også har medført samlede mindreudgifter.

Det er forvaltningens vurdering, at anlægsprojekterne er gennemført i overensstemmelse med projektbeskrivelsen.

Økonomi

Der henvises til ovenstående tabel.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Undervisningsudvalget, magistraten og kommunalbestyrelsen

Bilag

Anlægsregnskab - ABU1703 Klub på J.M. Thielesvej

Anlægsregnskab - AUU2003 Renovering af skoletoiletter på Skolen ved Bülow'svej

Anlægsregnskab - AUU2004 Renovering af skoletoiletter på Søndermarksskolen

Punkt 39: Organisering af modtagetilbud for ukrainske flygtninge

17.15.00-A00-1-22

Resume

Frederiksberg Kommune forventes at modtage en del børn fra Ukraine i den undervisningspligtige alder, men antal er endnu ukendt. Børne- og Ungeområdet følger udviklingen i tilstrømningen tæt og vil løbende justere forventningerne til og strategien for skolernes modtagelse af ukrainske børn og unge. Der redegøres i sagen for den nuværende organisering af modtagetilbud i Frederiksberg Kommune, samt forslag til mulighed for ændret organisering i forbindelse med situationen med modtagelse af ukrainske flygtninge.

Beslutning

Undervisningsudvalget godkendte:

1. At der i den nuværende situation med modtagelse af ukrainske flygtninge kan oprettes modtagelsesklasser for indskoling og mellemtrin og
2. At modtagelsesklasser for ukrainske flygtninge, hvis dette bliver nødvendigt, fordi kommunen modtager et stort antal børn, kan have et elevtal på op til 18 elever til og med sommeren 2022.

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller, at undervisningsudvalget godkender:

1. At der i den nuværende situation med modtagelse af ukrainske flygtninge kan oprettes modtagelsesklasser for indskoling og mellemtrin og
2. At modtagelsesklasser for ukrainske flygtninge, hvis dette bliver nødvendigt, fordi kommunen modtager et stort antal børn, kan have et elevtal på op til 18 elever.

Sagsfremstilling

Lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine blev vedtaget af Folketinget d. 16. marts 2022 med ikrafttrædelse 17. marts 2022. Der er i den nye særlov ikke særlige forhold gældende for folkeskoleområdet, da rammerne for modtagelse af elever uden kendskab til det danske sprog allerede er reguleret i folkeskoleloven.

I henhold til Bekendtgørelse for undervisning i dansk som andetsprog skal der til tosprogede elever, hvis behov for sprogstøtte betyder, at de ikke ved optagelsen i folkeskolen kan deltage i den almindelige undervisning i klassen, gives basisundervisning i dansk som andetsprog. Basisundervisningen gives i en af følgende former:

1. Modtagelsesklasser, hvor eleverne i begyndelsen har alle eller en del af deres timer, dog således at de efterhånden får en del af deres undervisning i en almindelig klasse. Elevtallet i modtagelsesklasser må ikke overstige 12 ved skoleårets begyndelse. Kommunalbestyrelsen kan dog godkende, at elevtallet i modtagelsesklasser kan være op til 15 elever ved skoleårets begyndelse, hvis det vurderes at være pædagogisk forsvarligt i forhold til undervisningens kvalitet. Hvis eleverne har overvejende samme sproglige behov og øvrige forudsætninger, kan kommunalbestyrelsen godkende et elevtal på op til 18 elever ved skoleårets begyndelse. En modtagelsesklasse må højst omfatte tre klassetrin. Hvis eleverne overvejende har samme sproglige behov og øvrige forudsætninger, kan en modtagelsesklasse dog spænde over højst fem klassetrin.
2. På særlige hold eller som enkeltmandsundervisning. Elevtallet på særlige hold må ikke overstige syv.
3. Udvidede modtagelsesklasser på 8.-10. klassetrin for tosprogede elever, der er flyttet til Danmark, efter at de er fyldt 14 år.

Undervisningen efter pkt. 1-3 ophører, når eleverne vurderes at kunne deltage i den almindelige undervisning med yderligere undervisning i dansk som andetsprog, og senest efter to års forløb. Begrænsningen på to år gælder ikke for elever, der optages i en udvidet modtagelsesklasse.

Undervisningspligten gælder alle børn, der bor fast i Danmark samt børn, der skal opholde sig her i landet i mindst seks måneder.

Der er på tværs af myndighederne ikke enighed om, hvorvidt vi som kommune også er forpligtet til at levere undervisning og pasning til de ukrainske børn, som er indkvarteret eller opholder sig privat i kommunen, men endnu ikke har søgt eller fået opholdstilladelse. Foreløbigt er praksis på Frederiksberg Kommune, at vi indskriver børn i dagtilbud og skole, når familien har fået opholdstilladelse, da det er usikkert, om de øvrige familier og børn kommer til at bo på Frederiksberg eller fx får ophold i andre kommuner.

Rammerne for modtagehold og -klasser i Frederiksberg Kommune idag

Det fremgår af Bilag til Styrelsesvedtægt for Frederiksberg kommunes Skolevæsen, at tilbuddene til nyankomne tosprogs elever uden kendskab til dansk i Frederiksberg Kommune er organiseret som modtagehold (særlige hold) og udvidet modtageklasse.:

Modtageholdene er organiseret som følger:

M1: indskoling 0. – 3. klassetrin

M2: mellemtrin 4. – 6. klassetrin

M3. udskoling 7. – 9. klassetrin

Eleverne tilknyttes fra starten en almenklasse, men har i begyndelsen hovedparten af sin undervisning på modtageholdet og gradvist mere og mere undervisning i almenklassen. Der må være op til 7 elever på hver modtagehold og eleven må maksimalt være tilknyttet et modtagehold i to år.

Der er i indeværende skoleår oprettet modtagehold på Skolen ved Bülowvej, Skolen på Duevej, Skolen på Grundtvigsvej, Skolen ved Søerne og Skolen på Nylandsvej.

Herudover er der udvidet modtageklasse for 7.-9. klassetrin på Skolen på Nylandsvej, hvor eleverne er tilknyttet modtageklassen og efter behov udsluses i enkelte fag i almenundervisningen. Der må være op til 15 i hver modtageklasse.

Kommunens tosprogs konsulent har kompetence til at henvise nyankomne tosprogs elever, som er uden kendskab til dansk til kommunens modtagehold og udvidede modtageklasser.

Organisering af modtagetilbud for ukrainske flygtninge

Det er svært at forudsige, hvor mange ukrainske flygtninge Frederiksberg Kommune kommer til at modtage og i hvilket tempo. Der planlægges derfor indtil videre med, at Frederiksberg Kommune frem mod sommerferien skal kunne tilbyde skolegang til ca. 200 børn i den undervisningspligtige alder. Dette bygger på et scenarie, hvor Danmark modtager 50.000 flygtninge fra Ukraine. Børne- og Ungeområdet følger udviklingen i tilstrømningen tæt og vil løbende justere forventningerne til og strategien for skolernes modtagelse af ukrainske børn og unge.

Visitation af børn til modtagetilbud:

Det vil fortsat være kommunens tosprogs konsulent, som har kompetence til at henvise nyankomne tosprogs elever, som er uden kendskab til dansk til kommunens modtagehold og udvidede modtageklasser. Det forventes, at der vil blive behov for at tilføre yderligere ressourcer til denne opgave i den kommende tid, så der kan sikres så hurtig en afvikling som muligt af visitationssamtalerne. Skoleafdelingen får besked fra Center for Integration, når børn får ophold i Frederiksberg Kommune, og skoleafdelingen indkalder herefter forældre eller pårørende og barn til en visitationssamtale. I visitationssamtalen vil tosprogs konsulenten deltage, og der vil også blive rekvireret en ukrainsk tolk.

Tosprogs konsulenten afgør på baggrund af visitationssamtalen, hvilken skoles modtagetilbud, der skal tage imod barnet. Visitationspapirer videresendes til modtagende skole og denne indkalder familien til møde og rundvisning samt aftaler om første skoledag. Processen fra visitationssamtale til barnets første skoledag strækker sig normalt over 1 - 2 uger, men skoleafdelingen arbejder på en effektivisering af processen i den givne situation således, at børnene så hurtigt som muligt kan starte i skole.

Undervisningstilbud, der visiteres til:

Der vil først blive visiteret til de ledige pladser, som der pt. er i de eksisterende modtagetilbud, og herefter vil der blive oprettet nye modtagetilbud. Skolen på Nylandsvej vil blive opnormeret fra 1,5 til 2 udvidede modtageklasser, hvilket vil skabe plads til 11 børn på 7. - 9. klassetrin. Herudover vil der blive oprettet yderligere to modtagehold på Skolen på Grundtvigsvej, som kan tage imod børn på 0. - 3. klassetrin, og på Skolen på La Cours Vej kan der oprettes et modtagehold for børn på 4. - 6. klassetrin.

Herefter vil der i takt med at behovet opstår blive oprettet modtagetilbud efter følgende plan: Skolen ved Bülowvej, Skolen på Duevej, Tre Falke Skolen og Lindevangskolen. I takt med færdiggørelse af skolerenovering vil også Ny

Hollænderskolen eventuelt kunne modtage ukrainske flygtninge.

På Tre Falke Skolen, Skolen på Duevej og Søndermarksskolen kan der blive behov for at opsætte pavilloner til undervisningslokaler eller at finde andre egnede lokaler i nærheden.

Udgangspunktet for organiseringen af de ovennævnte modtagetilbud vil være modtagehold, da Frederiksberg Kommune har gode erfaringer med modtagehold, herunder særligt i forhold til børnenes tilknytning til en almenklasse. I takt med et forventet stigende pres på lokalekapaciteten på skolerne til modtagetilbud kan der blive behov for at kunne etablere modtageklasser også i indskoling og på mellemtrin, da der må være op til 15 børn i en modtageklasse og 7 børn på et modtagehold.

Børne- og Undervisningsministeriet henviser i Vejledning af 21. marts 2022 om modtagelse af børn og unge fra Ukraine til, at hvis eleverne har overvejende samme sproglige behov og øvrige forudsætninger, kan kommunalbestyrelsen godkende et elevtal på op til 18 elever ved skoleårets begyndelse i modtagelsesklasser. Forvaltningen indstiller derfor, at Undervisningsudvalget godkender, at der i den nuværende situation med modtagelse af ukrainske flygtninge kan oprettes modtagelsesklasser for indskoling og mellemtrin, og at modtagelsesklasser for ukrainske flygtninge kan have et elevtal på op til 18 elever. Udgangspunktet vil dog fortsat være modtageklasser med et elevtal på op til 15 elever, og muligheden for at oprette modtageklasser med op til 18 elever vil alene blive anvendt, hvis antallet af børn Frederiksberg Kommune modtager, skaber et behov for dette.

Økonomi

Det er usikkert, hvor mange ukrainske flygtninge i den skolepligtige alder, der kommer til Frederiksberg Kommune. Forvaltningen vil anvende de midler, der er behov for, for at sikre at børnene får en god modtagelse. Det forventes, at der vil blive etableret en form for statslig kompensation for kommunens udgifter, men en sådan ordning kendes ikke endnu.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Undervisningsudvalget

Punkt 40: Orientering om status for implementering af handleplanen for Røgfri generation

00.00.00-A00-22-20

Resume

Kommunalbestyrelsen besluttede i 2019, at der skal ske en fokuseret og tværgående indsats rettet mod børn og unge med størst effekt for at sikre en røgfri generation i 2030. I den forbindelse blev der vedtaget en handleplan 2019-2020 og en ny rygepolitik, der trådte i kraft den 1. januar 2020. Ansvar for implementeringen af de enkelte indsatser i handleplanen er placeret i de respektive fagudvalg samt i Magistraten. Indsatsen for Røgfri generation integreres fra 2022 i den nye udgave af Frederiksberg Kommunes Sundhedspolitik. Udvalget forelægges med denne sag en status for implementering af handleplanen til orientering.

Beslutning

Udvalget tog status på implementeringen af Røgfri Generation til efterretning.

Indstilling

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget indstiller, at udvalget tager status på implementeringen af Røgfri Generation til efterretning.

Sagsfremstilling

Baggrund

I forbindelse med budget 2019 besluttede partierne, at der skal ske en fokuseret og tværgående indsats rettet mod børn og unge med størst effekt for at sikre en Røgfri generation. Efterfølgende besluttede Kommunalbestyrelsen den 13. maj 2019 (pkt. 140) en handleplan 2019-2020 for implementeringen, der involverer kommunen bredt; herunder udarbejdelse af en ny rygepolitik. Handleplanen trådte i kraft den 1. januar 2020.

Handleplanen består af i alt 21 indsatser og omfatter institutioner, hvor borgere op til 24 år udgør mere end 30 %.

Den 1. januar 2021 trådte Lov om røgfri miljøer (rygeloven) i kraft. Det overordnede formål med loven er at sikre beskyttelse mod tobaksrøg. Loven har betydet, at flere af handleplanens indsatser nu er blevet obligatoriske på nationalt niveau.

Arbejdet hen imod en Røgfri generation er tæt forbundet med den kommunale sundhedspolitik og placeret under Sundheds- og Forebyggelsesudvalget med dets initierende, sundhedsfremmende og tværgående rolle. Udvalget er løbende blevet orienteret om status over implementeringen af handleplanen (9. november 2019, pkt. 54. 20. januar 2020, pkt. 8. 30. november 2020, pkt. 60).

Status på implementering af de 21 indsatser

1. Røgfri skoledag på kommunale skoler

Siden 1. januar 2020 har de kommunale skoler indført røgfri skoledag. Det betyder, at hverken elever eller lærere må ryge i skoletiden. Projektet har givet midler til indkøb af aktivitetstilbud, der kan fremme en sund pausekultur.

Implementeringen af røgfri skoledag er forløbet tilfredsstillende. I de tilfælde, hvor elever har overtrådt forbuddet, har skolens ledelse håndteret det gennem dialog med elevernes forældre.

Det er SSP's vurdering, at færre elever samles tæt på skolernes matrikler for at ryge. Til trods herfor viser udskolingsundersøgelsen for 2020/2021, at flere elever i 9. klasse i Frederiksberg Kommune ryger dagligt eller ugentligt sammenlignet med udskolingsundersøgelsen for 2019/2020. Af dem ønsker 28 pct. at stoppe med at ryge. Der er derfor fortsat behov for skærpet opmærksomhed på rygning blandt eleverne, selvom der umiddelbart er færre elever, som ryger ved skolernes matrikler.

2. Røgfri institution hvor børn/unge udgør hele eller en væsentlig del af målgruppen

Daginstitutioner har siden den 15. august 2007 været omfattet af Lov om røgfri miljøer, som indebærer, at de ansatte og forældre ikke må ryge på institutionernes område.

I august 2020 blev indførelsen af den Røgfrie arbejdsdag genbesøgt med kommunale og selvejende daginstitutioner. Ingen tilkendegav, at der var behov for yderligere indsatser.

Siden 1. januar 2020 har institutioner for børn og unge været røgfri. Både kommunale og selvejende. Der er sat skilte op med "Røgfrit område" på de fleste berørte matrikler, ligesom askebægre i byrummet tæt på de berørte institutioner er

fjernet.

Alle institutioner på kultur- og fritidsområdet, hvor borgere op til 24 år udgør mere end 30 procent – kommunale såvel som selvejende, der modtager kommunalt tilskud - blev i efteråret 2019 orienteret om den nye rygepolitik. Der er sat skilte op med ”Røgfrit område” på de fleste berørte matrikler, ligesom askebægre i byrummet tæt på de berørte institutioner er fjernet. Da Frederiksberg Svømmehal og Aveny-T’s nye væksthuse er under renovering hhv. opførelse, er der endnu ikke sat skilte op på disse. Skiltene forventes sat op i 2022.

I forhold til Familieafdelingens institutioner har der været fokus på at fastholde den eksisterende praksis gennem implementeringen af Loven om røgfri miljøer med særligt fokus på oplysning om tobakssurrogater. Tilbuddenes egne rygepolitikker er i den forbindelse blevet opdateret og implementeret i forhold til medarbejdere og børn, unge og familier.

Frederiksberg Kommunens beskæftigelsesenhed F86 oplever ingen udfordringer ved rygerestriktionerne. Rygeforbud respekteres generelt, og der har ikke været episoder, der ikke kunne håndteres ved en venlig henstilling. Opsætning af skiltning samt et cigaretaskebæger lidt væk fra indgangen har betydet, at der ikke længere ryges ved hovedindgangen.

Mange af beboerne på de sociale tilbud Kollegiet og Bofællesskabet på Lauritz Sørensens Vej (LSV) ryger. Medarbejderne taler løbende med beboerne om rygning. Derudover er der et tæt samarbejde med Frederiksberg Sundhedscenter, som bl.a. har besøgt et beboermøde for at informere om rygestopkursus.

3. Røgfri forening – med børn og unge som væsentlig målgruppe

Alle folkeoplysende foreninger er orienteret om kommunens nye rygepolitik. I løbet af sommeren 2020 blev der desuden sat skilte op med ”Røgfrit område” på anlæg mv.

4. Røgfri arbejdsdag

Siden 1. januar 2020 har der været Røgfri arbejdsdag for institutioner, hvor borgere op til 24 år udgør mere end 30 %. Indførelsen af Røgfri arbejdsdag har ikke givet anledning til problemer. I regi af MED-udvalgene arbejdes der på at udbrede Røgfri arbejdsdag for institutioner, som ikke er omfattet af handleplanen. Indførelse af Røgfri arbejdsdag i de institutioner, hvor det sker frivilligt, giver heller ikke anledning til problemer.

I forbindelse med indførelse af Røgfri arbejdsdag er der udbudt rygestopkurser i regi af Sundhedscentret. Der har været lav efterspørgsel på kurserne, hvorfor der ikke har været afholdt rygestopkurser i størstedelen af 2020 og 2021. Medarbejderne på de kommunale skoler har dog fortsat mulighed for at deltage i de rygestopkurser, der udbydes af Frederiksberg Kommune fra centralt hold.

5. Røgfri festival og andre arrangementer hvor der oppebæres kommunalt tilskud

Det oplyses i dag på hjemmesiden, i ansøgningsskabelon og tilsagnsbrev, at arrangementer, hvor børn og unge er en væsentlig del af målgruppen, og som modtager tilskud fra Kultur- og Fritidsudvalget, skal være røgfri.

6. Intet tilskud til arrangementer, der får tilskud fra tobaksindustrien

Det kommunale ansøgningsmateriale om tilskud til arrangementer er opdateret, så arrangørerne skal oplyse om, hvorvidt arrangementet er støttet af tobaksindustrien. I bekræftende fald vil arrangøren ikke blive bevilget tilskud fra Kultur- og Fritidsudvalget. Indtil videre har ingen aktører oplyst, at arrangementet er støttet af tobaksindustrien.

I forbindelse med kommunens egne udendørs arrangementer, hvor børn og unge er en væsentlig del af målgruppen, arbejdes der på, at der i kommunikationen fremadrettet bliver gjort opmærksom på, at Frederiksberg Kommune arbejder for en Røgfri generation, og at arrangementet derfor er røgfrit.

7. Røgfrie legepladser og motionspladser

Siden 2007 har det ikke været tilladt at ryge på området ved børneinstitutioner, der fortrinsvis optager børn og unge under 18 år. Skiltningen ved kommunens daginstitutioner samt på motionspladser er blevet opdateret og tydeliggjort, ligesom askebægre er fjernet.

Der er fortsat udfordringer med rygning på skolernes udendørsområder i aftentimerne trods bedre skiltning om forbud. SSP-medarbejderne går altid i dialog med personer, som ryger på områderne, når de møder dem under deres runderinger. SSP har et vedvarende fokus på, at der ikke ryges på skolernes udendørsområder.

8. Røgfrie omgivelser omkring særlige kommunale institutioner

Indsatsen omfatter de institutioner på kultur- og fritidsområdet, som ikke har børn og unge som primær målgruppe, og som derfor ikke er indeholdt i indsats 2. Konkret betyder det, at Frederiksborgmuseerne, Borgen og Metronomen skal indføre røgfrihed i deres respektive udearealer. Indsatsen er implementeret ved, at der på de berørte institutioner er opsat skiltning om, at der ikke må ryges på området.

9. Dialog om røg i børnefamilier

Sundhedstjenesten, Tandplejen og Børn- og Ungelægen har skærpet fokus på røg og tager dialog med familierne. I Sundhedsplejen tages rygning op med alle nye forældre i forbindelse med sundhedsplejens første besøg i hjemmet. Derudover spørges der til røg i hjemmet og om passiv rygning i forbindelse med den årlige indskolingsundersøgelse, som gennemføres i 0. klasse.

Tandplejen har fokus på brugen og skadevirkningerne af snus og tobak, når der foretages klasseundervisning på 7. og 9. klassetrin. Derudover taler tandplejen med den enkelte unge/barn om snus og tobak i forbindelse med individuelle undersøgelses- og behandlingsforløb. På grund af Covid-19 har tandplejen i en periode været nødt til at foretage en prioritering af opgaver. Tandplejen har derfor ikke gennemført undervisning af 7. og 9. klasser i den seneste periode. Det forventes, at undervisningen bliver genoptaget i 2022.

Børne- og ungelægen spørger alle elever i 9. klasse om rygning i forbindelse med udskolingsundersøgelsen. Lægen taler med de unge, der ryger, om skadevirkninger m.v., og der tilbydes hjælp til rygestop, der sker via app'en X-hale (Kræftens bekæmpelse og Sundhedsstyrelsen).

Udskolingsundersøgelsen blev for skoleåret 2020/21 gennemført digitalt på grund af hjemsendelser under corona. Derfor har Børn- og Ungelægen ikke haft mulighed for at have individuelle samtaler med alle elever i 9. klasse. Ved udskolingsundersøgelsen i skoleåret 2021/22 vil rygning igen blive taget op ved samtalerne.

10. Røgfri skoledag på private skoler og efterskoler

Siden 1. januar 2021 har alle grundskoler, kostskoler og efterskoler været underlagt et lovkrav om at sikre en Røgfri skoledag. I den forbindelse sendte Frederiksberg Kommune en mail til alle private skoler og efterskolen med tilbud om sparring på baggrund af de erfaringer, som Frederiksberg Kommune har fået gennem indførelse af Røgfri skoledag på de kommunale skoler. Der er ingen af de private skoler, som har benyttet sig af tilbuddet.

11. Røgfri institution for børn/unge i private institutioner

Private daginstitutioner, som Kommunalbestyrelsen har godkendt, er forpligtet af Kommunalbestyrelsens beslutning til at indføre Røgfri arbejdsdag. Børne- og Ungeområdet har tilskrevet de private institutioner og opfordret dem til at blive røgfri og drøfte dette i bestyrelsen og MED-organisationen.

Spørgsmålet om røgfrihed på døgninstitutioner og anbringelsessteder, der tjener som den unges bolig, er reguleret af Lov om røgfri miljøer. Det betyder, at der ikke må ryges på fællesarealer men kun på eget værelse. Institutionerne er orienteret om Kommunalbestyrelsens beslutning, og reglerne er præciseret og implementeret.

12. Røgfri Campus (Ungdomsuddannelser)

Med den nye rygelov har rygning i skoletiden været forbudt siden 1. august 2021. Forinden havde 5 ud af 10 af Frederiksbergs ungdomsuddannelser været i gang med at indføre Røgfri skoletid før tidsfristen.

For at understøtte skolerne er der bl.a. udviklet en pjece med samtaleråd i forbindelse med indførelsen af Røgfri skoletid og afholdt bilaterale møder med uddannelserne i "Partnerskabet om bedre trivsel og sundhed blandt unge". Nogle uddannelser har uddannet nøglepersoner til at kunne varetage korte samtaler om tobak, hvilket anbefales af Sundhedsstyrelsen i stedet for rygestopkurser.

13. Mindre synlige tobaksvarer i butikkerne og kioskerne

I 2020 besøgte SSP og lokalpolitiet detailhandlerne tæt på skoler for at sikre, at butikkerne overholder reglen med skiltning om aldersgrænse vedr. salg af alkohol og tobak. Ifølge den nye rygelov skærpes butikkernes overholdelse af aldersgrænse for salg af tobak.

14. Røgfri ikke-kommunale arbejdspladser på Frederiksberg

Handleplanen for Røgfri generation og indførelse af Røgfri arbejdspladser blev drøftet i Erhvervsrådet i januar 2021.

15. Skærpet opfølgning vedr. aldersgrænse for køb af tobak

I begyndelsen af 2020 besøgte SSP sammen med lokalpolitiet kiosker, som ligger tæt på klubber og skoler, for at gøre opmærksom på overholdelse af aldersgrænsen for salg af tobak. Da der fortsat er udfordringer med, at en del kiosker sælger tobak til unge under 18 år, har SSP været i dialog med politiet om forskellige handlemuligheder. Derudover har SSP opfordret skoler, forældre, elever, m.fl. til at kontakte politiet, når de bliver opmærksomme på butikker, der sælger tobak til mindreårige.

16. Praktiserende læger tager dialog med familier, hvor der er børn i hjemmet

KLU (Kommunalt Lægeligt Udvalg) har drøftet Røgfri generation. Lægerne bakker op om kommunens målsætning ved at tale om røg i børnefamilier, hvor forældrene er rygere.

17. Medlemskab af partnerskabet 'Røgfri fremtid'

I 2017 etablerede Kræftens Bekæmpelse og Trygfondet et partnerskab for at fremme, at ingen børn og unge ryger i 2030, og at kun 5 % af de voksne er rygere. Frederiksberg Kommune har været en del af partnerskabet Røgfri Fremtid siden 2019.

18. Koordineret og sammenhængende tværgående indsats; herunder information

Organisatorisk er der nedsat en tværgående arbejdsgruppe i kommunen, der understøtter, at handleplanen implementeres. Gruppen har koordineret initiativer under handleplanen samt sikret et højt informationsniveau på tværs af kommunen.

19. Koordinering af opfølgende indsatser i form af rygestoptilbud til borgere og medarbejdere

Der er løbende blevet afholdt rygestopkurser for medarbejdere og borgere.

20. Styrket undervisningstilbud på mellemtrinnet og udskolingen i folkeskolerne: Systematiske tobaksforebyggende indsatser

Skolerne afholder årligt et obligatorisk undervisningsforløb for 7. klassetrin vedrørende de sundhedsmæssige konsekvenser af rygning. Grundet corona-restriktioner kan der dog være skoler, som har haft udfordringer med at afholde det obligatoriske forløb i skoleårene 2019/2020 og 2020/2021. Derudover har SSP lavet rygeforebyggende forløb på tre skoler.

Hvert år afholder SSP obligatoriske forældremøder på 7. klassetrin, hvor rygning blandt andet indgår. Fra skoleåret 2021/2022 afholdes forældremøderne af SSP-lærere.

21. Erfaringsudveksling, netværk af ledere og medarbejdere fra kommunen og samarbejdspartnere

Der har været afholdt et indledende temamøde (kickoff) og løbende været dialog mellem repræsentanter fra projektet og kommunale institutioner m.v.

Opsummering

Forvaltningen vurderer, at handleplanen for Røgfri generation er fuldt implementeret. Udskolingsundersøgelsen for 2020/2021 viser imidlertid, at flere elever i 9. ryger dagligt eller ugentligt sammenlignet med udskolingsundersøgelsen for 2019/2020. Dertil kommer, at brug af snus og andre nikotinprodukter er tiltagende. Der er derfor fortsat behov for skærpet opmærksomhed på rygning blandt børn og unge.

Røgfri generation skal ses i sammenhæng med mål nr. 11 i Frederiksberg Kommunes Sundhedspolitik (2019-2022) - "Færre unge skal begynde at ryge". Dette er også basismålet for Røgfri generation. Da Røgfri generation og Frederiksberg Kommunes Sundhedspolitik hænger sammen, har Sundheds- og Forebyggelsesudvalget i 2020 besluttet, at Røgfri generation skal integreres i den nye udgave af Frederiksberg Kommunens Sundhedspolitik og opfølgningen herpå (SFU 30. november 2020, pkt. 60).

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 7. marts 2022.

Til orientering i Magistraten, og relevante fagudvalg den 14. marts eller den 28. marts 2022.

Historik

Indstilling 7. marts 2022, pkt. 8:

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget

1. tager status for implementeringen af handleplanen for Røgfri generation til efterretning og
2. sender sagen til orientering i Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget, Børneudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget, Magistraten, Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget, Socialudvalget og Undervisningsudvalget.

Beslutning fra Sundheds- og Forebyggelsesudvalget 2022-25, 7. marts 2022, pkt. 8:

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

1. tog status for implementeringen af handleplanen for Røgfri generation til efterretning og

2. sendte sagen til orientering i Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget, Børneudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget, Magistraten, Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget, Socialudvalget og Undervisningsudvalget.

Indstilling 28. marts 2022, pkt. 29:

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget indstiller, at udvalget tager status på implementeringen af Røgfri Generation til efterretning.

Indstilling 28. marts 2022, pkt. 34:

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget indstiller, at udvalget tager status på implementeringen af Røgfri Generation til efterretning.

Bilag

Bilag 1 Røgfri generation. Handleplan 2019-2020.

Punkt 41: Orientering om status for implementering af handleplanen for Rusansvarlig Ungdom

29.09.00-G01-82-20

Resume

Kommunalbestyrelsen godkendte den 17. maj 2021 (pkt. 184) 'Handleplan for Rusansvarlig Ungdom'. Handleplanen består af i alt 22 indsatser, der forventes implementeret ultimo 2022. Ansvar for implementeringen af de enkelte indsatser i handleplanen er placeret i de respektive fagudvalg. Sundheds- og Forebyggelsesudvalget forelægges med denne sag en status for implementering af handleplanen til orientering. [Siden sagen blev forelagt SFU den 7. marts 2022 er en dialog med deltagerne i Direktørforum på Kultur og Fritidsområdet blevet indledt og dermed har status på indsats nr. 21 ændret til gul/"i proces"].

Beslutning

Udvalget tog status på implementeringen af Rusansvarlig Ungdom til efterretning.

Indstilling

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget indstiller, at udvalget tager status på implementeringen af Rusansvarlig Ungdom til efterretning.

Sagsfremstilling

Baggrund

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget besluttede i august 2019 (Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 12. august 2019, pkt. 64) at afsætte midler fra udvalgets pulje til arbejdet med unge og alkohol. På et temamøde om Sund Ungekultur på Frederiksberg (Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 15. juni 2020) drøftede udvalget de overordnede ønsker til en Rusansvarlig Ungdom og en opbakning til en fokuseret indsats. Der var en bred enighed om, at tiden var moden til at drøfte unges forbrug af alkohol og rusmidler.

På den baggrund besluttede Sundheds- og Forebyggelsesudvalget i oktober 2020 (Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 26. oktober 2020, pkt. 48), at der skulle udarbejdes en handleplan for Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg. Baggrund for beslutningen var, at Udskolingsundersøgelsen for 2019/2020 viste, at de unges alkoholforbrug på Frederiksberg var markant højere og tidligere forekommende end i resten af Danmark.

Arbejdet med handleplanen er tæt forbundet med den kommunale sundhedspolitik og er placeret under Sundheds- og Forebyggelsesudvalget med dets initierende, sundhedsfremmende og tværgående rolle. Handleplanen for Rusansvarlig Ungdom er udarbejdet med inddragelse af relevante fagudvalg og høringsparter gennem hele processen.

Kommunalbestyrelsen godkendte den 17. maj (pkt. 184) 'Handleplan for Rusansvarlig Ungdom'. Handleplanen består af i alt 22 indsatser, der forventes implementeret ultimo 2022. Nærværende sag er den første status på implementeringen af handleplanen.

Indsatser i Rusansvarlig Ungdom

Handleplanens 22 indsatser er inddelt i 10 primære indsatser, 11 dialogbaserede indsatser og 1 kommunikationsindsats.

De primære indsatser er indsatser på områder, hvor kommunen har myndighed til selv at sætte reglerne. De dialogbaserede indsatser er indsatser rettet mod andre sektorer, som er uden for det kommunale myndighedsområde, og derfor vil basere sig på dialog – for eksempel med udgangspunkt i erfaringer fra de primære indsatser. Kommunikationsindsatsen er en bred indsats, som skal bidrage til implementeringen af de øvrige indsatser.

Samlet status på implementering af Rusansvarlig Ungdom

Organiseringen omkring implementeringen af Rusansvarlig Ungdom tager afsæt i de gode erfaringer med indsatsen om Røgfri Generation.

Implementeringen af de enkelte indsatser er placeret på de respektive fagudvalgs områder. Hvilke fagudvalg, der er koblet op på de enkelte indsatser, fremgår af Tabel 1 i afsnittet 'Status på implementering af de enkelte indsatser'. På grund af handleplanens tværgående karakter sker implementeringen gennem en projektgruppe med repræsentation på tværs af relevante områder, herunder Frederiksberg Sundhedscenter, Sundhedsplejen, Skoleafdelingen, SSP, Familieafdelingen,

Socialafdelingen og Kultur- og Fritidsafdelingen. Projektgruppen har jævnligt holdt møder i 2. halvår af 2021, hvilket fortsætter i 2022.

Implementeringen af indsatserne bliver finansieret inden for de enkelte områdes eksisterende økonomiske ramme. Sundheds- og Forebyggelsesudvalget besluttede i forbindelse med udmøntningen af udvalgets 2021-pulje til forebyggelsesinitiativer (17. august 2020, pkt. 41), at disponere 600.000 kr. til projektledelse og udvikling af en tværgående handleplan og initiativer i forlængelse deraf, samt kommunikation, temamøder mv. Kommunalbestyrelsen godkendte den 6. december 2021 (pkt. 392), at 150.000 kr. af beløbet blev overført til 2022. Dette betyder, at der i 2022 er prioriteret hhv. 100.000 kr. til projektledelse og 50.000 kr. til at understøtte forskellige aktiviteter i løbet af året. Fra 2023 er der ikke yderligere økonomiske midler prioriteret til implementeringen af indsatserne.

Forvaltningen vurderer, at implementeringen af handleplanen for Rusansvarlig Ungdom er godt undervejs. Dog er der stor forskel på, hvor langt de enkelte indsatser er kommet, siden handleplanen blev godkendt. Dette skyldes blandt andet en udfordring med de dialogbaserede indsatser, hvor kommunen ikke har mulighed for direkte at regulere og fastsætte rammer for de unges brug af alkohol og rusmidler, men kun kan indgå samarbejde og gå i dialog med aktørerne. Dertil er budskabet om alkohol og rusmidler mindre sort/hvid end i indsatsen om Røgfri Generation, og de unges brug af alkohol og rusmidler er viklet ind i deres sociale liv og ungdomskultur i et andet omfang end tobak er. Foreløbigt vurderer forvaltningen, at ungdomsuddannelserne ikke er helt så modne til at bakke op om den ambitiøse dagsorden, der ligger i Rusansvarlig Ungdom, men forvaltningen vil følge løbende op i regi af eksisterende partnerskaber med uddannelsesinstitutionerne og tilpasse indsatserne for at komme nærmere målene med handleplanen for Rusansvarlig Ungdom.

Med hensyn til indsats 8 og 9 har der været svingende opbakning, formentlig af hensyn til de erhvervsdrivende i kommunen, der kan blive påvirket. Indsats 8 omhandler et supplement til restaurationsplanen med et forebyggende sigte i forholdt til unge og rusmidler, mens indsats 9 består af, at der skal være en sundhedsfaglig repræsentant fra forvaltningen i Bevillingsnævnet. Sundheds- og Forebyggelsesudvalget bedes drøfte, hvorvidt forvaltningen skal gå aktivt videre med indsats 8 og 9 eller om kommunen fortsat skal forholde sig afventende.

Implementeringen af handleplanen har desuden i 2021 været udfordret af nedlukninger og hjemsendelse som følge af covid-19-pandemien, som har besværliggjort gennemførelsen af forskellige aktiviteter og møder både internt og eksternt i kommunen.

Rusansvarlig Ungdom skal ses i sammenhæng med mål nr. 11 i Frederiksberg Kommunes nuværende Sundhedspolitik (2019-2022) – ”Flere unge skal leve sundere. Blandt andet skal de unge begynde at drikke alkohol senere, og de skal drikke mindre, og færre skal begynde at ryge, bruge hash eller andre stoffer eller dyrke usikker sex”. Da Rusansvarlig Ungdom og Frederiksberg Kommunes Sundhedspolitik hænger sammen bør Sundheds- og Forebyggelsesudvalget overveje, hvordan Rusansvarlig Ungdom kan blive en del af Frederiksberg Kommunes Sundhedspolitik og opfølgningen herpå.

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget vil få en ny status for implementeringen forelagt primo 2023.

Status på implementering af de enkelte indsatser

Der er blevet gjort status på indsatserne i starten af februar 2022. Bogstavet efter indsatsnummeret angiver om indsatsen er en primær (A), dialogbaseret (B) eller en kommunikativ indsats (C). En nærmere beskrivelse af indsatserne fremgår af bilag 1, Handleplan for Rusansvarlig Ungdom.

Tabel 1. Status på indsatserne

INDSATS		FAGUDVALG	STATUS	BEMÆRKNINGER
1A	Tværgående alkohol- og rusmiddelhandleplan på kommunens grundskoler, fritids- og ungdomsuddannelser	UU	I PROCES	Der er udarbejdet et udkast til en handleplan, som er sendt til relevante samarbejdspartnere til kvalificering. Handleplanen forventes at blive behandlet på skoleledermøde i maj måned for dernæst at blive distribueret sammen med følgebrev til grundskoler, fritids- og ungdomsklubber inden sommerferien 2022.
2A	Alkohol- og rusmiddelhandleplan på kommunens botilbud og døgninstitutioner for børn og unge	BU SU	IKKE PÅBEGYNDT	Afklaring af omfanget af indsatsen vil blive gennemført primo 2022.

3A	Systematisk tidlig opsporing	SU SFU UU AVU	I PROCES	Der er afholdt et virtuelt temamøde om unge og rusmidler for frontmedarbejdere med Frederiksberg U-turn og TUBA. I foråret planlægges og forberedes kurset 'Korte samtaler med unge om rusmidler' til afholdelse efter sommerferien 2022.
4A	Obligatorisk forældre-elev arrangement om unge og alkohol i 8. klasse på kommunens grundskoler	SFU	GENNEMFØRT	9 forældre-elev arrangementer afviklet og 13 aflyst i 2021. 3 forældremøder om unge, alkohol og rygning er planlagt og afholdes for i alt ni 8. klasser (tre skoler) i foråret 2022. Der udbydes et "opsamlingsheat" i maj 2022, for de 8. klasser, som fik aflyst forældre-elev arrangementet i 2021. Konceptet forældre-elev arrangementer om unge og alkohol er fremover er ændret til forældremøder om unge, alkohol og tobak. Med justeringen er der ressourcemæssigt bedre mulighed for at nå ud til samtlige 8. klasser på et skoleår.
5A	Indsats i grundskoler målrettet unge, som ikke nødvendigvis nås med de almene indsatser	SFU UU	I PROCES	Der pågår en proces med at konkretisere indsatsen.
6A	Fortsætte og styrke sundhedsplejens dialog om forældres alkoholvaner	BU	I PROCES	Der pågår en proces med at konkretisere indsatsen.
7A	Rusmiddelforebyggelse målrettet unge og deres familier i udsatte boligområder	SU BU	IKKE PÅBEGYNDT	Afklaring af omfanget af indsatsen vil blive gennemført primo 2022.

8A	Restaurationsplan med forebyggende sigte i forhold til unge og rusmidler	MAG	AFVENTER	Der er udarbejdet et udkast til supplement til restaurationsplanen. Afventer indstilling fra SFU.
9A	Repræsentant for sundhedsområdet sidder med i Bevillingsnævnet	KB	AFVENTER	Afventer indstilling fra SFU
10A	Optag i initiativet Drukfri Ungdom	SFU	AFVENTER	Initiativet følges pt. fra sidelinjen. Ingen andre kommuner er endnu gået ind i initiativet, som alene er fokuseret omkring at øge aldersgrænsen for salg af alkohol til 18 år
11B	Alkohol- og rusmiddelhandleplan på kommunens privatskoler	UU	IKKE PÅBEGYNDT	Indsats 11 afventer indsats 1, da materialet som bliver udviklet i samarbejde med de kommunale skoler og institutioner skal stilles til rådighed for de private skoler.
12B	Fælles alkoholkodeks på ungdomsuddannelser i Frederiksberg og Københavns Kommune	SFU	IKKE PÅBEGYNDT	Forvaltningen vurderer, at ungdomsuddannelsernes parathed til et fælles alkoholkodeks ikke er moden. Behov for indsats eller tilpasning af indsats tages op i regi af partnerskab for bedre sundhed og trivsel med henblik på implementering efter sommerferien 2022.
13B	Ansvarlig alkohol- og rusmiddelhandleplan på ungdomsuddannelser	SFU	IKKE PÅBEGYNDT	Forvaltningen vurderer, at paratheden endnu ikke været der, men tager dialogen løbende.
14B	Inkluderende intro- og festkultur på ungdomsuddannelser	SFU	GENNEMFØRT	Der blev afholdt workshops på gymnasier i sommeren 2021, og yderligere workshops er planlagt til afholdelse i maj og juni 2022.
15B	Inddragelse af forældre på kommunens ungdomsuddannelser	SFU	IKKE PÅBEGYNDT	Indsatsen er planlagt til implementering efter sommeren 2022.

16B	Undervisning på ungdomsuddannelser	SFU	IKKE PÅBEGYNDT	Indsatsen er planlagt til implementering efter sommeren 2022.
17B	Dialog med lokalpolitiet og fokus fra SSP på en øget indsats mod salg og indtagelse af rusmidler i det offentlige rum	MAG UU	AFVENTER	Problemstillingen tages op i Lokalrådet, hvis problemet opleves som tiltagende, hvilket SSP pt. ikke gør. Der gøres løbende status på problemstillingen i implementeringsperioden.
18B	Skærpet opfølgning vedr. aldersgrænse for at købe alkohol	MAG UU	I PROCES	Ifølge SSP har de brug for at blive gjort opmærksom på hvilke kiosker, der bryder loven. Derfor skal indsatsen rumme formidling af opfordring til lærere og forældre om at orientere SSP eller politiet. Dette bliver inkluderet i kommunikationen i forbindelse med andre indsatser.
19B	Praktiserende læger tager dialog med familier, hvor der er børn og unge i hjemmet	SFU	GENNEMFØRT	Praktiserende læger i kommunen er på møde 19. august 2021 blevet gjort opmærksom på, at der i hvert 8. hjem med børn på Frederiksberg er voksne, der drikker for meget. Desuden er de blevet opfordret til at orientere Sundhedsplejen, hvis de oplever bekymrende alkohol- eller rusmiddelbrug samt oplyst om henvisningsmuligheder via STIME. Der er løbende opmærksomhed på, om det er relevant at inddrage lægerne gennem Kommunalt-Lægeligt Udvalg (KLU).
20B	Information om familier i risiko	SFU BU	GENNEMFØRT	Se bemærkning for indsats 19B.
21B	Dialog med kultur- og fritidsaktører om en hensigtsmæssig alkoholkultur blandt børn og unge	KFU	IKKE PÅBEGYNDT	I marts måned 2022 påbegyndes konkretiseringen af indsatsen i regi af direktørforum på området.
22C	Koordinering og sammenhængende tværgående indsats, herunder information	SFU	I PROCES	Der er udarbejdet en kommunikationsplan. Yderligere afklaring af omfanget af indsatsen vil blive gennemført primo 2022.

Forkortelser for politiske udvalg: SFU=Sundheds- og Forebyggelsesudvalget, UU=Undervisningsudvalget, BU=Børneudvalget, SU=Socialudvalget, AVU=Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget, MAG=Magistraten, KB=Kommunalbestyrelsen.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 7. marts 2022

Magistraten, Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget og Socialudvalget den 14. marts 2022

Børneudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget og Undervisningsudvalget den 28. marts 2022.

Historik

Indstilling 7. marts 2022, pkt. 9:

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget

1. tager status for implementeringen af handleplanen for Rusansvarlig Ungdom til efterretning
2. drøfter hvorvidt forvaltningen skal gå aktivt videre med indsats 8 og 9, og
3. sender sagen til orientering i Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget, Børneudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget, Socialudvalget, Undervisningsudvalget og Magistraten.

Beslutning fra Sundheds- og Forebyggelsesudvalget 2022-25, 7. marts 2022, pkt. 9:

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

1. tog status for implementeringen af handleplanen for Rusansvarlig Ungdom til efterretning,
2. besluttede, at forvaltningen henvender sig til det nye bevillingsnævn og anbefaler, at bevillingsnævnet benytter sig af tilforordnede med særlige kompetencer på sundhedsområdet, politi og brancheforening i deres arbejde, herunder særligt lytter til tilforordnede næste gang bevillingsnævnet skal revidere bevillingsplanen, og
3. sendte sagen til orientering i Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget, Børneudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget, Socialudvalget, Undervisningsudvalget og Magistraten

Indstilling 28. marts 2022, pkt. 28:

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget indstiller, at udvalget tager status på implementeringen af Rusansvarlig Ungdom til efterretning.

Indstilling 28. marts 2022, pkt. 35:

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget indstiller, at udvalget tager status på implementeringen af Rusansvarlig Ungdom til efterretning.

Bilag

Bilag 1. Handleplan for Rusansvarlig Ungdom